

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

**Οδηγός για την Έγκριση Εκπαιδευτικών
Προγραμμάτων και Δράσεων, Εκπαιδευτικού
Υλικού για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων
και Ερευνών**

Μάιος 2023

Πίνακας περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ	4
ΜΕΡΟΣ Α΄. ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	5
A1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	5
A2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	5
A3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	6
A4. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	9
ΜΕΡΟΣ Β΄. ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ	14
B1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	14
B2. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	15
ΜΕΡΟΣ Γ΄. ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ	18
Γ1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	18
Γ2. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	18
ΜΕΡΟΣ Δ΄. ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	22
Δ1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	22
Δ2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	22
Δ3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	24
ΜΕΡΟΣ Ε΄. ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ	26
Ε1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	26
Ε2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	26
Ε3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	27
Ε4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	29
Ε5. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	30

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο παρών Οδηγός απευθύνεται σε δικαιούχους φορείς που υποβάλλουν αιτήματα για την έγκριση υλοποίησης: α) εκπαιδευτικών προγραμμάτων, β) μαθητικών διαγωνισμών, γ) φεστιβάλ και προσομοιώσεων συνεδρίων, δ) εκπαιδευτικών υλικών που αξιοποιούνται στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων και ε) εκπαιδευτικών ερευνών, προκειμένου να εφαρμοστούν σε σχολικές μονάδες ή σε δομές εκπαίδευσης αρμοδιότητας του Υ.ΠΑΙ.Θ. Αποτελεί ένα εγχειρίδιο χρήσης, στο οποίο περιγράφονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις έγκρισης και τα κριτήρια αξιολόγησης των υποβαλλόμενων αιτημάτων στις αρμόδιες υπηρεσίες, σύμφωνα με το ευρύτερο πλαίσιο εκπλήρωσης του σκοπού του Ι.Ε.Π. για τη διαμόρφωση, τον διαρκή εκσυγχρονισμό και τη βέλτιστη εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής σε όλους τους τύπους των σχολικών μονάδων.

Ειδικότερα, ο Οδηγός διαρθρώνεται σε πέντε μέρη, ως εξής:

- ➔ Το **Μέρος Α'** αφορά στην υποβολή και αξιολόγηση αιτημάτων για την υλοποίηση **εκπαιδευτικών προγραμμάτων**,
- ➔ Το **Μέρος Β'** αφορά στην υποβολή και αξιολόγηση αιτημάτων για την υλοποίηση **μαθητικών διαγωνισμών**,
- ➔ Το **Μέρος Γ'** αφορά στην υποβολή και αξιολόγηση αιτημάτων για την υλοποίηση **μαθητικών φεστιβάλ και προσομοιώσεων συνεδρίων**,
- ➔ Το **Μέρος Δ'** αφορά στην υποβολή και αξιολόγηση αιτημάτων για την έγκριση **εκπαιδευτικού υλικού που αξιοποιείται στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων**,
- ➔ Το **Μέρος Ε'** αφορά στην υποβολή και αξιολόγηση αιτημάτων για την υλοποίηση **εκπαιδευτικών ερευνών**.

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) ως επιτελικός επιστημονικός φορέας του Υ.ΠΑΙ.Θ. (Ν. 3966/2011), εκ του θεσμικού του ρόλου, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 87 του Ν. 4823/2021, όπως ισχύει, ορίζει τα κριτήρια και τις προδιαγραφές που οφείλουν να πληρούν τα αιτήματα για έγκριση υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων, μαθητικών διαγωνισμών, φεστιβάλ και προσομοιώσεων συνεδρίων, εκπαιδευτικών ερευνών που απευθύνονται σε μαθητές/τριες Πρωτοβάθμιας (Νηπιαγωγείου-Δημοτικού) και Δευτεροβάθμιας (Γυμνασίου-Λυκείου) Εκπαίδευσης, καθώς και για την έγκριση εκπαιδευτικών υλικών που αξιοποιούνται στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.

Σύμφωνα με τα άρθρα 87 και 88 του Ν. 4823/2021 τα αιτήματα που αφορούν:

- σε μία σχολική μονάδα εξετάζονται και εγκρίνονται από τον/τη **Διευθυντή/ντρια** ή τον/την **Προϊστάμενο/νη της σχολικής μονάδας**,
- σε περισσότερες από μία σχολικές μονάδες που υπάγονται στην ίδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης, εξετάζονται και εγκρίνονται από τον/την **Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης**,
- σε σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Διευθύνσεις Εκπαίδευσης εντός της ίδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης, εξετάζονται και εγκρίνονται από τον/την **Περιφερειακό/ή Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης**.
- σε σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, εξετάζονται και εγκρίνονται από το **Ι.Ε.Π.**

Οι φορείς που δικαιούνται να υποβάλλουν σχετικά αιτήματα είναι οι εξής:

- Εκπαιδευτικοί και Πολιτιστικοί Φορείς
- Σύλλογοι και Επιστημονικές Ενώσεις
- Πανεπιστημιακά ιδρύματα
- Μουσεία
- Οργανισμοί
- Κοινωφελή Ιδρύματα
- Υπουργεία και εποπτευόμενοι φορείς τους
- Ινστιτούτα και Ερευνητικά κέντρα (Ινστιτούτο Παστέρ, Δημόκριτος, Γενική Γραμματεία Προστασίας του Πολίτη, Αστεροσκοπείο, κ.ά.)
- Δημόσιες Υπηρεσίες (Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστική Υπηρεσία, κ.ά.)
- Αθλητικές ομοσπονδίες
- Νοσοκομεία (Ερευνητικά Κέντρα Νοσοκομείων)
- Φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης
- Φορείς που έχουν συνάψει μνημόνιο συνεργασίας με το Υ.ΠΑΙ.Θ. ή/και το Ι.Ε.Π.
- Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) / Διακυβερνητικές Οργανώσεις (ΔΚΟ)
- Ιδιωτικοί φορείς με επιστημονική, ερευνητική, εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα στον σχεδιασμό ή/και την υλοποίηση κάθε προγράμματος θα πρέπει να είναι πτυχιούχοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και τουλάχιστον ένα μέλος της ομάδας σχεδιασμού και υλοποίησης να διαθέτει πιστοποίηση παιδαγωγικής επάρκειας ή εκπαιδευτική εμπειρία.

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ

- Αγωγή Υγείας
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Πολιτισμός
- Ανθρωπιστικές Επιστήμες
- Μαθηματικά
- Τεχνολογία-Πληροφορική-Ρομποτική
- Φυσικές Επιστήμες
- Αθλητισμός
- Τέχνες
- Ειδική και Ενταξιακή Εκπαίδευση
- Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
- Ξένες Γλώσσες
- Οικονομία-Επιχειρηματικότητα
- Εκπαιδευτικό υλικό για εφαρμογή στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

A1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα ορίζεται κάθε οργανωμένη στο σχολικό πλαίσιο δράση με δομημένο σχέδιο υλοποίησης, επιστημονική εγκυρότητα, παιδαγωγική σκοπιμότητα και καταλληλότητα, η οποία υλοποιείται είτε από τρίτους σε συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό είτε από τον/την εκπαιδευτικό σε συνεννόηση με τον φορέα, στοχεύει στην ενημέρωση, την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την ευαισθητοποίηση, την ενδυνάμωση και απευθύνεται σε μαθητές/τριες συγκεκριμένων τύπων σχολικών μονάδων και δομών εκπαίδευσης αρμοδιότητας του Υ.ΠΑΙ.Θ. (Σχολική Μονάδα ή Σχολικά Τμήματα, Δ.Υ.Ε.Π., Τ.Ε., Τ.Υ., Σχολεία Καταστημάτων Κράτησης, Σχολεία Νοσοκομείων, ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., κ.ά.).

Δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Ι.Ε.Π. εκπαιδευτικά προγράμματα ή/και επιμορφώσεις που αφορούν σε εκπαιδευτικούς ή γονείς/κηδεμόνες.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε Ελληνικά σχολεία του εξωτερικού εγκρίνεται από το ΙΕΠ και τίθεται υπόψη του/της Συντονιστή/στριας Εκπαίδευσης της αντίστοιχης χώρας, ο/η οποίος/οποία εξετάζει τη δυνατότητα αξιοποίησής του στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος που ακολουθείται.

A2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ο έγκαιρος προγραμματισμός για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, **η έγκριση των οποίων θα έχει διετή ισχύ**, κάθε σχολικό έτος, μετά την έκδοση της σχετικής εγκυκλίου και ανακοίνωσης από το Υ.ΠΑΙ.Θ., ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Υποβολή αίτησης των ενδιαφερόμενων φορέων **εντός της οριζόμενης προθεσμίας** συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατά περίπτωση, στο Πρωτόκολλο:

- της **Σχολικής Μονάδας**, για προγράμματα που αφορούν αποκλειστικά και μόνο σε μία σχολική μονάδα, προκειμένου να λάβουν έγκριση από τον/την Διευθυντή/ντρια ή τον/την Προϊστάμενο/νη της σχολικής μονάδας,
- της **Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, για προγράμματα που αφορούν σε περισσότερες από μία σχολικές μονάδες που υπάγονται στην ίδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης, προκειμένου να εγκριθούν από τον/την Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης,
- της **Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, για προγράμματα που αφορούν σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Διευθύνσεις Εκπαίδευσης εντός της ίδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, προκειμένου να εγκριθούν από τον/την Περιφερειακό/ή Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης.

Για αιτήματα έγκρισης εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αφορούν σε σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης αρμόδιος φορέας είναι το **Ι.Ε.Π.** Τα εν λόγω αιτήματα θα υποβάλλονται από εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων φορέων **αποκλειστικά** σε ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ι.Ε.Π. στον ακόλουθο σύνδεσμο <http://iep.edu.gr/el/programmata-draseis-skill-labs-ereunes>. **Διευκρινίζεται ότι κάθε αίτηση ενδιαφερόμενου φορέα, που υποβάλλεται στην πλατφόρμα του Ι.Ε.Π., αντιστοιχεί σε ένα πρόγραμμα, δηλαδή οι ενδιαφερόμενοι φορείς καταθέτουν αιτήσεις αντίστοιχες του αριθμού των προγραμμάτων που επιθυμούν να υποβάλουν.**

Η εκάστοτε αρμόδια υπηρεσία από τις ως άνω αναφερόμενες γνωμοδοτεί με Πράξη της που ισχύει για δύο (2) σχολικά έτη, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της ενότητας Α3 και τα επιστημονικά και παιδαγωγικά κριτήρια της ενότητας Α4, εκδίδει απόφαση και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο φορέα. Δεν επιτρέπεται καμία αλλαγή στο περιεχόμενο και τον τρόπο υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος εντός του χρονικού διαστήματος για το οποίο έχει δοθεί έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Α3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα αιτήματα των ενδιαφερομένων φορέων που υποβάλλονται κατά περίπτωση προς την αρμόδια υπηρεσία (Σχολική Μονάδα, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Ι.Ε.Π.), αξιολογούνται ως προς τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Πληρότητα Αίτησης και Συνοδευτικών Παραστατικών

- Πλήρως συμπληρωμένη αίτηση.
- Περιγραφή του προτεινόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος η οποία περιλαμβάνει σχεδιασμό και υλοποίηση με συγκεκριμένη στοχοθεσία, ακολουθία δραστηριοτήτων και σύνδεσή τους με το εκπαιδευτικό υλικό ανά προτεινόμενη διδακτική ώρα, προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, διδακτική προσέγγιση, σύνδεση με τα Προγράμματα Σπουδών, διαφοροποιήσεις ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού στον οποίο απευθύνεται (π.χ. μαθητές/τριες με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με μεταναστευτικό υπόβαθρο, κ.ά.), αναφορά στις αρχές, αξίες κ.ά. που προάγονται μέσω αυτού, τεκμηρίωση της παιδαγωγικής καταλληλότητας του προγράμματος ως προς την ηλικιακή ομάδα που απευθύνεται, τήρηση των κανόνων προσβασιμότητας, ασφάλειας και υγιεινής, κόστος και πλαίσιο υλοποίησης (εντός ή εκτός ωρολογίου προγράμματος).
- Πλήρες βιογραφικό σημείωμα έως 500 λέξεις για κάθε εμπλεκόμενο/η στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος στη σχολική μονάδα, με ιδιαίτερη αναφορά: α. στις σπουδές και τις επιμορφώσεις, β. την εργασιακή εμπειρία, γ. την εκπαιδευτική-παιδαγωγική εμπειρία, δ. την εμπειρία στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, ε. το επιστημονικό έργο (συγγραφικό, ερευνητικό κ.τ.ό.), στ. την ενδεχόμενη εμπειρία στον σχεδιασμό και την υλοποίηση ανάλογων προγραμμάτων, ζ. την εμπειρία στον χώρο της εκπαίδευσης γενικά ή ειδικά, αν πρόκειται για πρόγραμμα

που αφορά συγκεκριμένες ομάδες, όπως π.χ. μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μαθητές/τριες από ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες κ.λπ.

- Υπεύθυνη Δήλωση (αποκλειστική έκδοση μέσω gov.gr) σύμφωνα με το άρθρο 8 του Νόμου 1599/1986, στην οποία δηλώνονται τα εξής:

«Η χρήση κάθε είδους φωτογραφιών, εικόνων, κειμένων, διαγραμμάτων, πινάκων οπτικοακουστικών αρχείων κ.λπ., που συνοδεύουν-πλαισιώνουν το προτεινόμενο πρόγραμμα με τίτλο: « » είναι σύμφωνη με τις κείμενες διατάξεις «περί πνευματικής ιδιοκτησίας» (Ν.4212/2013, όπως ισχύει).

Κατά την εφαρμογή του ως άνω προγράμματος στα σχολεία είναι εξασφαλισμένη η προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών και γονέων/κηδεμόνων (βάσει της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, Ν. 4624/2019, Γενικός Κανονισμός 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων-GDPR).

Το πρόγραμμα, εφόσον λάβει θετική γνωμοδότηση από την αρμόδια υπηρεσία, θα εφαρμοστεί χωρίς τροποποιήσεις για το χρονικό διάστημα που έχει λάβει τη σχετική έγκριση.

Το πρόγραμμα δεν εμπλέκεται με τη διαφήμιση και γενικότερα με την άμεση προώθηση εμπορικών συμφερόντων.

Στην περίπτωση που η υποβαλλόμενη πρόταση συνοδεύεται από εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. βιβλία, έντυπο και ψηφιακό υλικό):

α) Διαθέτω τα πνευματικά δικαιώματα του εκπαιδευτικού υλικού που υποβάλω προς έγκριση και παράδοση στο Ι.Ε.Π. καθώς και ότι μεταβιβάζω προς το Υ.ΠΑΙ.Θ. και το Ι.Ε.Π. ή/και τυχόν άλλο συναρμόδιο εποπτευόμενο από αυτό φορέα μια μη αποκλειστική άδεια διανομής, αναπαραγωγής και χρήσης με οποιοδήποτε μέσο για όλη την περίοδο στην οποία αφορά η έγκριση.

β) Εξασφαλίζεται η μεταβίβαση μιας μη αποκλειστικής άδειας διανομής, αναπαραγωγής και χρήσης με οποιοδήποτε μέσο για όλη την περίοδο στην οποία αφορά η έγκριση του εκπαιδευτικού υλικού (π.χ. βιβλίων, έντυπου και ψηφιακού υλικού) που ανήκει σε τρίτους και όχι στον φορέα υλοποίησης του προγράμματος.

γ) Δεν θα πραγματοποιηθεί μελλοντική εμπορική διάθεση του υλικού με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης της αρμόδιας υπηρεσίας».

- Έντυπο συναίνεσης γονέων/κηδεμόνων
- Εγκρίσεις όλων των προηγούμενων ετών (εφόσον έχει υπάρξει προηγούμενη υλοποίηση)
- Έκθεση αποτίμησης της τελευταίας υλοποίησης (εφόσον έχει υπάρξει)
- Αναλυτικός φάκελος με το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. pdf, word, zip). Στην περίπτωση της ψηφιακής πλατφόρμας του Ι.Ε.Π., τα δικαιολογητικά θα αναρτώνται υποχρεωτικά στα αντίστοιχα πεδία υποδοχής της πλατφόρμας.

β) Εμπρόθεσμη Υποβολή

Όπως προβλέπεται στην εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ. (βλ. παραπάνω Α2. Διαδικασία υποβολής αιτημάτων και γνωμοδότησης).

γ) Παραχώρηση Άδειας

Αναφορικά με το συνοδευτικό υλικό του εκπαιδευτικού προγράμματος, ο ενδιαφερόμενος φορέας δεσμεύεται με Υπεύθυνη Δήλωση για τη δωρεάν παραχώρηση της άδειας διανομής, αναπαραγωγής και χρήσης με οποιοδήποτε μέσο του υλικού που υποβάλλει. Στην περίπτωση χρήσης εκπαιδευτικού υλικού (π.χ. βιβλίων, έντυπου ή/και ψηφιακού υλικού) τρίτων, ο φορέας υποχρεούται να εξασφαλίσει από αυτούς την παραχώρηση της άδειας διανομής, αναπαραγωγής και χρήσης, προκειμένου να προβεί σε αξιοποίηση του υλικού.

Εάν το υλικό είναι ήδη τυπωμένο με δαπάνες των ενδιαφερομένων φορέων, μπορεί να αποσταλεί στα σχολεία με δαπάνη των ίδιων των φορέων. Εάν πρόκειται για ψηφιακό υλικό, μπορεί να αναρτηθεί σε ψηφιακές πλατφόρμες/αποθετήρια του Υ.ΠΑΙ.Θ. ή/και των

εποπτευόμενων φορέων αυτού, για χρήση του από την εκπαιδευτική κοινότητα.

Σημειώνεται ότι δεν επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί μελλοντική εμπορική διάθεση του υλικού με αναφορά στη συγκεκριμένη έγκριση της εκάστοτε αρμόδιας υπηρεσίας (βλ. Διαδικασία υποβολής αιτημάτων).

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι εκπαιδευτικό υλικό που δεν εντάσσεται λειτουργικά σε συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα δεν εμπίπτει στην ανωτέρω διαδικασία έγκρισης.

δ) Οικονομική επιβάρυνση

Στην περίπτωση που για το προτεινόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα προβλέπεται οικονομική επιβάρυνση των συμμετεχόντων/ουσών, το ενδεχόμενο κόστος συμμετοχής συνεκτιμάται από τη Διεύθυνση και τον Σύλλογο Διδασκόντων/Διδασκουσών της σχολικής μονάδας (Πράξη Δ.Σ. Ι.Ε.Π. 51/12-12-2019).

ε) Εποπτεία σχολικής μονάδας

Διευκρινίζεται ότι η ευθύνη της κάθε αρμόδιας υπηρεσίας έγκειται στη γνωμοδότηση και τελική έγκριση, με κριτήρια την παιδαγωγική σκοπιμότητα και καταλληλότητα, καθώς και την επιστημονική εγκυρότητα των προτεινόμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Η υλοποίηση του κάθε εκπαιδευτικού προγράμματος προϋποθέτει τη σύμφωνη γνώμη και αποτελεί αρμοδιότητα της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων/Διδασκουσών της σχολικής μονάδας.

Στο πλαίσιο αυτό, η υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων από φορείς:

- είναι **προαιρετική** για τη σχολική μονάδα και καθίσταται δυνατή κατόπιν της σύμφωνης γνώμης του Συλλόγου Διδασκόντων/Διδασκουσών και στο πλαίσιο προηγούμενης συνεννόησης με τη Διεύθυνση του σχολείου, σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 79/2017 για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και τις υπ. αριθ. ΥΑ 10645/ΓΔ4/22-1-2018 - ΦΕΚ 120/Β/23-1-2018 και ΚΥΑ 20883/ΓΔ4/2020 - ΦΕΚ 456/Β/13-2-2020 για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, όπως ισχύουν,
- πραγματοποιείται με την **υποχρεωτική** παρουσία των εκπαιδευτικών.

στ) Διάρκεια προγραμμάτων

Προϋπόθεση για την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος από τρίτο εντός ωρολογίου προγράμματος, πέρα από την απαραίτητη παρουσία του/της εκπαιδευτικού, αποτελεί η συνολική του διάρκεια **να μην υπερβαίνει τις τέσσερις (4) διδακτικές ώρες**. Ωστόσο, όταν η υλοποίηση αφορά σε σχολικές μονάδες της Ειδικής Εκπαίδευσης, η συνολική διάρκεια δύναται να αυξάνεται κατά δύο (2) διδακτικές ώρες, αλλά δεν θα υπερβαίνει συνολικά τις έξι (6) διδακτικές ώρες. Διευκρινίζεται πως για προγράμματα των οποίων η υλοποίηση εντάσσεται στο πλαίσιο των Σχολικών Δραστηριοτήτων ισχύουν τα προβλεπόμενα της εκάστοτε εγκυκλίου που εκδίδεται από το Υ.ΠΑΙ.Θ.

ζ) Αποτίμηση προγραμμάτων

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς που αιτούνται την έγκριση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων τους, εφόσον λάβουν σχετική έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία και αφού ολοκληρωθούν οι διαδικασίες υλοποίησής τους, υποχρεούνται σε κατάθεση περιεκτικού κειμένου (**Έκθεση Αποτίμησης**) το οποίο, σε κάθε περίπτωση, θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- τον αριθμό των σχολικών μονάδων με τις οποίες υπήρξε συνεργασία και στις οποίες εφαρμόστηκε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα,
- τα στοιχεία ταυτότητας των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων (ονομασία, Δ/νση Εκπ/σης, ΠΔΕ και για τα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού ονομασία, πόλη και χώρα),
- την/τις τάξη/εις και τον αριθμό ωφελούμενων μαθητών/μαθητριών,
- τον αριθμό εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών,
- τον τρόπο υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος (διαδικτυακά ή/και διά ζώσης),
- τεκμηριωμένα αποτελέσματα αξιολόγησης του προγράμματος που υλοποιήθηκε σε σχέση με τον σκοπό και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματά του (τα αποτελέσματα βασίζονται στις απόψεις και τις εμπειρίες που βίωσαν από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα μαθητές/τριες, εκπαιδευτικοί και γενικά μέλη της σχολικής κοινότητας).

Τα ανωτέρω στοιχεία, που αφορούν στην αποτίμηση, αποστέλλονται από τους φορείς **έως τη λήξη του διδακτικού έτους** στις αρμόδιες υπηρεσίες (Σχολική Μονάδα, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση, Ι.Ε.Π.) από τις οποίες έλαβαν την έγκριση. Οι αρμόδιες υπηρεσίες παραλαμβάνουν τη σχετική έκθεση αποτίμησης και βεβαιώνουν για την υλοποίηση του προγράμματος με εκπαιδευτική προστιθέμενη αξία.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες δύνανται να ζητήσουν εκθέσεις αξιολόγησης από δείγμα σχολείων που εφάρμοσαν εγκεκριμένα προγράμματα.

A4. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Για να κριθεί κατάλληλο το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που υποβάλλεται για έγκριση ως προς την επιστημονική εγκυρότητα, καθώς και την παιδαγωγική σκοπιμότητα και καταλληλότητά του, πρέπει να πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:

- Να στοχεύει στην επίτευξη προκαθορισμένου στόχου μέσα από οργανωμένες δράσεις.
- Να προβάλλει ουσιαστικές, σύγχρονες και επιστημονικά ακριβείς γνώσεις.
- Να πληροί τα επιστημονικά κριτήρια και να τεκμηριώνεται με σύγχρονες βιβλιογραφικές αναφορές.
- Να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένες και υπαρκτές ανάγκες στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Να συνάδει με τα αντίστοιχα Προγράμματα Σπουδών και επιπροσθέτως να συμβάλλει στον εμπλουτισμό των διδακτικών τους στόχων/προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

- Να είναι παιδαγωγικά κατάλληλο για το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού του τύπου της σχολικής μονάδας και της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας στην οποία απευθύνεται.
- Να περιγράφονται οι προβλεπόμενες διαφοροποιήσεις στην προσέγγιση ή διευκολύνσεις, ώστε να μπορούν να παρακολουθούν όλοι/όλες οι μαθητές/τριες ανεξαρτήτως μαθησιακού, κοινωνικού-πολιτισμικού υποβάθρου (π.χ. ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών ή/και αναπηρία, Ελληνική γλώσσα ως δεύτερη ή ως ξένη γλώσσα, διαφορετικό κοινωνικό-πολιτισμικό υπόβαθρο).
- Να σέβεται τα ατομικά χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού που απευθύνεται, καθώς και τις διαφορετικές δυνατότητες πρόσβασης των μαθητών/τριών στη γνώση.
- Να προάγει την ατομική, συνεργατική, βιωματική, διερευνητική και εργαστηριακή προσέγγιση της γνώσης, καθώς και την ανάπτυξη δεξιοτήτων και στάσεων.
- Να ενθαρρύνει την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα.
- Να αποτελεί δίαυλο διασύνδεσης κι επικοινωνίας του σχολείου με την ευρύτερη κοινότητα.
- Να προάγει τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και να προωθεί την κατανόηση διαφορετικών πολιτισμών (να μην έχει χαρακτήρα προπαγανδιστικό, προσηλυτιστικό, έμφυλων διακρίσεων, προώθησης αυταρχικών, ξενοφοβικών νοοτροπιών, κ.ά.).
- Να μην έχει ως αυτοσκοπό τη διαφήμιση και την άμεση προώθηση εμπορικών συμφερόντων.
- Να πληροί τους κανόνες προσβασιμότητας για όλο το μαθητικό πληθυσμό, καθώς και τους ισχύοντες κανόνες ασφάλειας και υγιεινής.
- Να προβλέπει τη συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς Γενικής και Ειδικής Εκπαίδευσης, το Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π., όπου υπάρχει, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την υλοποίηση του προγράμματος.
- Να προβλέπει διαδικασία αποτίμησης και να συνοδεύεται από εργαλεία αξιολόγησης, τα οποία θα συμπληρώνονται από τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου ή/και τους/τις μαθητές/τριες. Τα σχετικά εργαλεία πρέπει να συνυποβάλλονται.
- Να χαρακτηρίζεται από αισθητική και τυπογραφική αρτιότητα, κατάλληλη δομή και οργάνωση.

Επιπροσθέτως,

α) στην περίπτωση που πρόκειται για ψηφιακό υλικό, κρίνονται σκόπιμα τα εξής:

- Να πληροί τις απαιτήσεις κατάλληλου εκπαιδευτικού λογισμικού (π.χ. να προβλέπει σε όλα τα στάδια τη λειτουργία της «ΒΟΗΘΕΙΑΣ» προς τον χρήστη, η χρήση του να έχει διαδραστικό χαρακτήρα και να παρέχει ανατροφοδότηση στον χρήστη, να προβλέπει δραστηριότητες ατομικής και συνεργατικής μάθησης, να χαρακτηρίζεται εν γένει ως «φιλικό προς τον χρήστη», κ.ά.).
- Να πληροί τους κανόνες δεοντολογίας και ασφάλειας των χρηστών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην [ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων](#) (Νόμος 4624/2019, Γενικός Κανονισμός 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων-GDPR).
- Να μην απαιτείται σύνδεση-επικοινωνία των μαθητών/τριών με άτομο εκτός

σχολείου για την πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό και την αξιοποίησή του.

- Να προτιμώνται τα δωρεάν λογισμικά «ανοικτού κώδικα» (open source).

β) στην περίπτωση που προβλέπεται στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος η αξιοποίηση ψηφιακών συσκευών (tablet, κινητά κ.ά.) να λαμβάνεται υπόψη η κείμενη νομοθεσία για τη χρήση τους εντός σχολικού πλαισίου. Στην περίπτωση που το πρόγραμμα προβλέπει τη χρήση των ψηφιακών συσκευών εκτός σχολικού πλαισίου κρίνεται απαραίτητη η έγγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών στο πρόγραμμα.

A4.1. Ειδικότερα για τα Προγράμματα Αγωγής Υγείας και τα Αθλητικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Σχετικά με αιτήματα υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων **Αγωγής Υγείας** που υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες και αφορούν στα παρακάτω, ισχύουν τα εξής:

- για προγράμματα ή δράσεις που περιλαμβάνουν τη διεξαγωγή προληπτικών ελέγχων (φυματίωσης με διενέργεια mantoux, εμβολιαστικής κάλυψης, κ.λπ.), καθώς και άλλων παρεμβάσεων στον σχολικό πληθυσμό που σχετίζονται με την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, όπως: σωματομετρήσεις (βάρους, ύψους, εκατοστιαίες θέσεις), υπολογισμός Δείκτη Μάζας Σώματος, αξιολόγηση σύστασης σώματος και κατάστασης θρέψης, έλεγχοι οπτικής οξύτητας, αχρωματοψίας, μέτρηση αρτηριακής πίεσης, σκελετικών διαταραχών (σκολίωση), αξιολόγηση της διατροφικής πρόσληψης και ατομικής υγιεινής, **την ευθύνη εφαρμογής έχουν παιδίατροι, επισκέπτες υγείας και νοσηλευτές των οικείων αρμόδιων Δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Υπουργείου Υγείας,**
- οι διαδικασίες ανίχνευσης και εντοπισμού, στον σχολικό πληθυσμό, διαταραχών λόγου, ή μαθησιακών δυσκολιών ή διαταραχών της ανάπτυξης και εν γένει κατηγοριών που αφορούν σε μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως αυτές ορίζονται από το άρθρο 3 του Ν. 3699, ΦΕΚ 199/Α/2-10-2008, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αποτελούν αρμοδιότητα των καθ' ύλην αρμόδιων υπηρεσιών που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 4 του Ν. 3699, ΦΕΚ 199Α, 2-10-2008, το άρθρο 28, παρ. 21 του Ν. 4186, ΦΕΚ 193Α, 17-9-2013 που αφορούν στα ΚΕΔΔΥ, νυν ΚΕ.Δ.Α.ΣΥ., και στα ΙΠΔ δημόσιων νοσοκομείων, και σύμφωνα με το άρθρο 39, παρ. 4 του Ν. 4115, ΦΕΚ 24Α, 30-1-2013 και άρθρο 1 της ΥΑ 17812/Γ6/2014, ΦΕΚ 315Β, 12-2-2014, περί ίδρυσης και λειτουργίας της Ε.Δ.Ε.Α.Υ., νυν Ε.Δ.Υ., ως πρωτοβάθμιου οργάνου για τη διαγνωστική εκπαιδευτική αξιολόγηση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών και μαθητριών του σχολείου).

Τα ως άνω προγράμματα κρίνονται ως μη έχοντα παιδαγωγικό περιεχόμενο και ως μη σχετιζόμενα με ζητήματα παιδαγωγικής καταλληλότητας. Ως εκ τούτου, οι αρμόδιες υπηρεσίες (σχολικές μονάδες, Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, Περιφερειακές Διευθύνσεις και ΙΕΠ), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, **δεν γνωμοδοτούν** για τα σχετικά αιτήματα (Πράξη υπ. αρ. 47/16-11-2017, όπως τροποποιήθηκε με την υπ. αρ. 16/12-04-2018 Πράξη του Δ.Σ. του Ι.Ε.Π.).

Η υλοποίηση των παραπάνω προληπτικών ελέγχων υγείας στον σχολικό πληθυσμό δύναται

να διενεργείται σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο, στο πλαίσιο προγραμματισμένων δράσεων του Υπουργείου Υγείας και εποπτευόμενων φορέων του, βάσει των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία διατάξεων.

Επιπρόσθετα, επισημαίνονται τα εξής:

α) Σε άλλες κατηγορίες προγραμμάτων Αγωγής Υγείας, που αφορούν σε (ενδεικτικά):

- Κανόνες υγιεινής, χρήση φαρμάκων, εμβόλια, αιμοδοσία κ.ά.,
- Πρόληψη του καπνίσματος,
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για τους κινδύνους και τις συνέπειες των εξαρτησιογόνων ουσιών, της χρήσης αλκοόλ κ.ά.,
- Διατροφική Αγωγή και αντιμετώπιση της παιδικής παχυσαρκίας,
- Πρόληψη λοιμώξεων και Προστασία από Μεταδοτικές Νόσους
- Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία,
- Σωματική και Στοματική Υγεία,
- Πρώτες Βοήθειες, Ασφάλεια και Πρόληψη ατυχημάτων,
- Προαγωγή και Ενδυνάμωση της Ψυχικής Υγείας,
- Πρόληψη και Αντιμετώπιση των εθισμών κ.ά.

Οι υπεύθυνοι φορείς είναι απαραίτητο να καταθέτουν έγγραφα ή άλλα παραστατικά που να αποδεικνύουν την ανάπτυξη προγραμμάτων/παρεμβάσεων πρόληψης και αγωγής υγείας σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και τους εποπτευόμενους από αυτό, κατά περίπτωση, φορείς, επιστημονικές εταιρείες και οργανώσεις. Επίσης, οι υπεύθυνοι και εν γένει εμπλεκόμενοι/ες στην υλοποίηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας θα πρέπει να είναι επιστήμονες του χώρου της υγείας, οι οποίοι απασχολούνται ως προσωπικό δημόσιων ή/και ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας, ή υπηρετούν στον χώρο της εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια). Η τυχόν συμμετοχή ιδιωτών επιστημόνων υγείας στην υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων ευαισθητοποίησης μαθητών/-τριών σχετικά με θέματα υγείας είναι δυνατή, όταν αναλαμβάνεται εκ μέρους του φορέα υλοποίησης η δέσμευση ότι το εν λόγω πρόγραμμα δεν θα χρησιμοποιηθεί για κανενός είδους διαφημιστικό ή εμπορικό σκοπό από τους ιδιώτες επιστήμονες υγείας, οι οποίοι θα συμμετάσχουν στην υλοποίησή του. Ειδικότερα, στην περίπτωση υλοποίησης προγραμμάτων που σχετίζονται με θεματικούς άξονες των παρεμβάσεων Αγωγής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, ο σχεδιασμός και το περιεχόμενό τους θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τη στοχοθεσία και όσα προβλέπονται στους άξονες παρέμβασης του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων φορέων του.

β) Τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του σχολικού πληθυσμού σε θέματα προαγωγής της υγείας, για τα οποία η εκάστοτε αρμόδια υπηρεσία εισηγείται θετικά, τίθενται υπόψη των Συμβούλων Εκπαίδευσης και των Υπευθύνων Σχολικών Δραστηριοτήτων ή Υπευθύνων Αγωγής Υγείας της οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, οι οποίοι/ες δύνανται να τα αξιοποιήσουν σε Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων.

Σε ό,τι αφορά στα **Αθλητικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα-Δράσεις** που κατατίθενται προς

έγκριση ισχύουν επιπλέον τα εξής:

- να συνοδεύονται υποχρεωτικά από εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο πρέπει να εξυπηρετεί συγκεκριμένους και σαφώς προσδιορισμένους σκοπούς και στόχους, να καλύπτει υπαρκτές ανάγκες στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, να αναδεικνύει τα ολυμπιακά και αθλητικά ιδεώδη (π.χ. σεβασμός στους κανόνες, άμιλλα, ευ αγωνίζεσθαι, αξιοκρατία, δικαιοσύνη, ισότητα, αποδοχή της διαφορετικότητας κ.λπ.), και μέσω αυτού να παρέχεται η δυνατότητα για τον εμπλουτισμό και τη διεύρυνση του Προγράμματος Σπουδών της Φυσικής Αγωγής μέσω και άλλων γνωστικών αντικειμένων,
- η εφαρμογή του αθλητικού μέρους του προγράμματος να γίνεται μόνο από πτυχιούχους Φυσικής Αγωγής ή/και Προπονητές/τριες με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ή/και από μέλη του Συλλόγου Ολυμπιονικών, αθλητές/τριες Εθνικών Ομάδων ή διακεκριμένους/ες αθλητές/τριες σε παγκόσμιο, πανευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο,
- η υλοποίηση αθλητικών αγώνων προτείνεται να πραγματοποιείται σε συγκεκριμένες ημέρες (π.χ. Πανελλήνια Ημέρα Αθλητισμού, Ευρωπαϊκή Ημέρα Αθλητισμού, Παγκόσμια Ημέρα Αθλητισμού), όπως αυτές καθορίζονται από το Υ.ΠΑΙ.Θ.,
- οι μαθητές/τριες δεν μπορούν να συμμετέχουν σε αθλητικά προγράμματα εάν δεν έχουν συμπληρωμένο το Ατομικό Δελτίο Υγείας Μαθητή (Α.Δ.Υ.Μ.),
- σε όλα τα αθλητικά προγράμματα που υλοποιούνται εκτός σχολικών μονάδων, πρέπει να παρευρίσκεται **υποχρεωτικά** ιατρός και οι μαθητές/τριες της σχολικής μονάδας, πέραν της εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας για τις μετακινήσεις των μαθητών/τριών, πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά και από τον/την εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής της σχολικής μονάδας. Επίσης, ο φορέας που υλοποιεί το πρόγραμμα υποχρεούται να προσκομίζει άδεια καταλληλότητας των χώρων στους οποίους θα εφαρμοστεί το πρόγραμμα, καθώς και Υπεύθυνη Δήλωση ότι έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια των μαθητών/τριών. Τέλος, κατά το σχεδιασμό των εν λόγω δράσεων θα πρέπει να προβλέπεται η ισότιμη συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών συμπεριλαμβανομένων και αυτών με αναπηρία.

ΜΕΡΟΣ Β΄. ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Β1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Σε ό,τι αφορά στους μαθητικούς διαγωνισμούς που υποβάλλονται προς έγκριση στις αρμόδιες υπηρεσίες, συντάσσεται γνωμοδότηση μετά την έκδοση της σχετικής εγκυκλίου και ανακοίνωσης από το Υ.ΠΑΙ.Θ., κατόπιν της ακόλουθης διαδικασίας:

Υποβολή αίτησης των ενδιαφερόμενων φορέων **εντός της οριζόμενης προθεσμίας** συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατά περίπτωση, στο Πρωτόκολλο:

- της **Σχολικής Μονάδας**, για διαγωνισμούς που αφορούν αποκλειστικά και μόνο σε μία σχολική μονάδα, προκειμένου να λάβουν έγκριση από τον/την Διευθυντή/ντρια ή τον/την Προϊστάμενο/νη της σχολικής μονάδας,
- της **Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, για διαγωνισμούς που αφορούν σε περισσότερες από μία σχολικές μονάδες που υπάγονται στην ίδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης, προκειμένου να εγκριθούν από τον/την Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης,
- της **Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, για διαγωνισμούς που αφορούν σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Διευθύνσεις Εκπαίδευσης εντός της ίδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, προκειμένου να εγκριθούν από τον/την Περιφερειακό/ή Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης.

Για αιτήματα έγκρισης μαθητικών διαγωνισμών που αφορούν σε σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης αρμόδιος φορέας είναι το **Ι.Ε.Π.** Τα εν λόγω αιτήματα θα υποβάλλονται από εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων φορέων **αποκλειστικά** σε ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ι.Ε.Π. στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://iep.edu.gr/el/programmata-draseis-skill-labs-ereunes>.

Διευκρινίζεται ότι κάθε αίτηση ενδιαφερόμενου φορέα, που υποβάλλεται στην πλατφόρμα του Ι.Ε.Π., αντιστοιχεί σε έναν (1) διαγωνισμό, δηλαδή οι ενδιαφερόμενοι φορείς καταθέτουν αιτήσεις αντίστοιχες του αριθμού των διαγωνισμών, που επιθυμούν να υποβάλουν.

Η εκάστοτε αρμόδια υπηρεσία από τις ως άνω αναφερόμενες γνωμοδοτεί με Πράξη της, εκδίδει απόφαση και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο φορέα. Για μαθητικούς διαγωνισμούς που διεξάγονται κάθε σχολικό έτος με τον ίδιο τίτλο, σχεδιασμό και περιεχόμενο η έγκριση θα έχει διετή ισχύ. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση το αίτημα για έγκριση θα υποβάλλεται εκ νέου. **Δεν επιτρέπεται καμία αλλαγή** στο περιεχόμενο και τον τρόπο υλοποίησης του μαθητικού διαγωνισμού εντός του χρονικού διαστήματος για το οποίο έχει δοθεί έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

B2. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα αιτήματα των ενδιαφερομένων φορέων που υποβάλλονται κατά περίπτωση προς την αρμόδια υπηρεσία (Σχολική Μονάδα, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Ι.Ε.Π.) αξιολογούνται ως προς τις παρακάτω προϋποθέσεις:

Πληρότητα Αίτησης και Συνοδευτικών Παραστατικών

- Πλήρως συμπληρωμένη αίτηση
- Περιγραφή του διαγωνισμού (έως 200 λέξεις)
- Προκήρυξη του Διαγωνισμού στην οποία να αναφέρονται με ακρίβεια ο σκοπός, οι στόχοι, το περιεχόμενο, οι όροι, οι προϋποθέσεις και το πλαίσιο διεξαγωγής του.
- Πλήρες βιογραφικό σημείωμα έως 500 λέξεις για κάθε εμπλεκόμενο/η στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου μαθητικού διαγωνισμού, με ιδιαίτερη αναφορά: α. στις σπουδές και τις επιμορφώσεις, β. την εργασιακή εμπειρία, γ. την εκπαιδευτική-παιδαγωγική εμπειρία, δ. την εμπειρία στη διοργάνωση μαθητικών διαγωνισμών, ε. το επιστημονικό έργο (συγγραφικό, ερευνητικό κ.τ.ό.), στ. την ενδεχόμενη εμπειρία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ανάλογων διαγωνισμών, ζ. την εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης γενικά ή ειδικά, αν πρόκειται για διαγωνισμό που αφορά συγκεκριμένες ομάδες, όπως π.χ. μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μαθητές/τριες από ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες κ.λπ.
- Στοιχεία μελών (ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, βιογραφικό) της οργανωτικής, επιστημονικής και αξιολογικής επιτροπής.
- Βραβεία (αριθμός, είδος, διαδικασία απονομής, στην περίπτωση χρηματικών βραβείων η απόδοσή τους θα πρέπει να ακολουθεί την κείμενη νομοθεσία)
- Έντυπο συναίνεσης των γονέων/κηδεμόνων
- Εγκρίσεις όλων των προηγούμενων ετών (εφόσον υπάρχουν)
- Έντυπο Αποτίμησης της τελευταίας υλοποίησης (εφόσον έχει γίνει)
- Υπεύθυνη Δήλωση (**αποκλειστική έκδοση μέσω gov.gr**) σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986, στην οποία δηλώνονται τα εξής:

«Η βιντεοσκόπηση, φωτογράφιση ή/και ηχογράφιση της διεξαγωγής του διαγωνισμού ή/και μέρους αυτού πραγματοποιείται κατόπιν διασφάλισης της έγγραφης συγκατάθεσης των γονέων/κηδεμόνων των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών.

Κατά τη διεξαγωγή του ως άνω διαγωνισμού είναι εξασφαλισμένη η προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών και γονέων/κηδεμόνων (βάσει της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, Ν. 4624/2019, Γενικός Κανονισμός 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων-GDPR).

Η δημοσιοποίηση των έργων των μαθητών/τριών σε οποιοδήποτε μέσο (έντυπο ή ηλεκτρονικό) πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συγκατάθεσης των γονέων/κηδεμόνων.

Όσον αφορά στα πνευματικά δικαιώματα των έργων των μαθητών/τριών ισχύουν όσα ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

Ο διαγωνισμός, εφόσον λάβει θετική γνωμοδότηση από την αρμόδια υπηρεσία, θα εφαρμοστεί χωρίς τροποποιήσεις για το χρονικό διάστημα που έχει λάβει τη σχετική έγκριση.

Ο διαγωνισμός δεν εμπλέκεται με τη διαφήμιση και γενικότερα με την άμεση προώθηση εμπορικών συμφερόντων.

Στην περίπτωση που ο υποβαλλόμενος προς έγκριση διαγωνισμός συνοδεύεται από εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. βιβλία, έντυπο και ψηφιακό υλικό):

α) Διαθέτω τα πνευματικά δικαιώματα του εκπαιδευτικού υλικού που υποβάλω προς έγκριση και παράδοση στο Ι.Ε.Π. καθώς και ότι μεταβιβάζω προς το Υ.ΠΑΙ.Θ. και το Ι.Ε.Π. ή/και τυχόν άλλο συναρμόδιο εποπτευόμενο από αυτό φορέα μια μη αποκλειστική άδεια διανομής, αναπαραγωγής και χρήσης με οποιοδήποτε μέσο για όλη την περίοδο στην οποία αφορά η έγκριση.

β) Εξασφαλίζεται η μεταβίβαση μιας μη αποκλειστικής άδειας διανομής, αναπαραγωγής και χρήσης με οποιοδήποτε μέσο για όλη την περίοδο στην οποία αφορά η έγκριση του εκπαιδευτικού υλικού (π.χ. βιβλίων, έντυπου και ψηφιακού υλικού) που ανήκει σε τρίτους και όχι στον φορέα οργάνωσης του διαγωνισμού.

γ) Δεν θα πραγματοποιηθεί μελλοντική εμπορική διάθεση του υλικού με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης της αρμόδιας υπηρεσίας»

- Αναλυτικός φάκελος με **το υλικό του διαγωνισμού, εφόσον υπάρχει, και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά** σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. pdf, word, zip). Στην περίπτωση της ψηφιακής πλατφόρμας του Ι.Ε.Π., τα δικαιολογητικά θα αναρτώνται υποχρεωτικά στα αντίστοιχα πεδία υποδοχής της πλατφόρμας.

Ειδικότερα, στην Προκήρυξη του Διαγωνισμού θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

- ο τίτλος και η σαφής περιγραφή του αντικειμένου/περιεχομένου του διαγωνισμού,
- η ηλικιακή ομάδα ή τάξη/τάξεις των μαθητών/τριών που απευθύνεται,
- τα πλήρη στοιχεία του φορέα διοργάνωσης του διαγωνισμού (επωνυμία φορέα, ονοματεπώνυμο υπεύθυνου/ης επικοινωνίας, δ/νση, mail, ιστοσελίδα, τηλέφωνο), καθώς και φορέων που ενδεχομένως εμπλέκονται στη διοργάνωση του διαγωνισμού,
- τα πλήρη στοιχεία των μελών (ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, φορέας) της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής του διαγωνισμού και της επιτροπής αξιολόγησης των έργων των μαθητών/τριών,
- το ακριβές χρονικό διάστημα, ο τόπος διεξαγωγής του διαγωνισμού και η διάρκεια των επιμέρους φάσεων,
- η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων και των έργων. Επισημαίνεται ότι την ευθύνη της εν λόγω διαδικασίας αναλαμβάνει εκπαιδευτικός της συμμετέχουσας σχολικής μονάδας,
- η διαδικασία αξιολόγησης, ο αριθμός των βραβείων που θα δοθούν και το είδος τους. (στην περίπτωση χρηματικών βραβείων η απόδοσή τους θα πρέπει να ακολουθεί τη σχετική κείμενη νομοθεσία),
- οι λεπτομερείς οδηγίες προς εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες ως προς τη διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού (π.χ. φάσεις του διαγωνισμού, ενδεχόμενη υποστήριξη μαθητών/τριών, κ.λπ.),
- το ακριβές χρηματικό ποσό σε περίπτωση που προβλέπεται οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση των μαθητών/τριών ή του σχολείου για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό,
- αναφορά στο ότι ο φορέας διοργάνωσης αναλαμβάνει όλη τη διαδικασία υλοποίησης του διαγωνισμού και ότι θα διασφαλίσει τα προσωπικά δεδομένα και τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- αναφορά ότι η συμμετοχή των μαθητών/τριών είναι προαιρετική και ότι απαιτείται η έγγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων για τη συμμετοχή τους,
- αναφορά ότι ο διαγωνισμός πραγματοποιείται εκτός ωρολογίου προγράμματος. Στην περίπτωση που προτείνεται από τους διοργανωτές η διεξαγωγή του διαγωνισμού ή η προετοιμασία των μαθητών/τριών για τη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό να πραγματοποιηθεί εντός του ωρολογίου προγράμματος, πρέπει να τεκμηριώνεται η σχετική αναγκαιότητα, καθώς και ότι δεν επιβαρύνεται η διδασκαλία των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, αλλά αντίθετα εμπλουτίζεται και διευρύνεται με τρόπο δημιουργικό, σύμφωνα πάντα με τους στόχους που τίθενται στο Πρόγραμμα Σπουδών,
- αναφορά ότι προβλέπονται διαδικασίες αποτίμησής του και ότι συνοδεύεται από

- εργαλεία αξιολόγησης, τα οποία απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες.
- **Επιπροσθέτως**, σε ό,τι αφορά στα πνευματικά δικαιώματα, όταν ο φορέας προτίθεται να δημοσιεύσει έργα των μαθητών/τριών, πρέπει στο σχέδιο προκήρυξης του διαγωνισμού:
 - να διευκρινίζεται αν θα δημοσιευτούν όλα τα υποβληθέντα έργα των μαθητών/τριών ή μόνο τα διακριθέντα,
 - να διευκρινίζεται ότι δεν θα προκύψουν έσοδα για τον φορέα που προκηρύσσει το διαγωνισμό ή για άλλο εμπλεκόμενο φορέα, από τα υποβληθέντα έργα (με εμπορία ή διαφήμιση κ.λπ.) και ότι η χρήση των έργων θα γίνει μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς,
 - να αναγράφεται ότι θα ζητείται Υπεύθυνη Δήλωση από τους γονείς/κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας πως δέχεται να δημοσιευτεί το έργο του/της σε ηλεκτρονικό ή έντυπο μέσο, σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης.
 - να σημειώνεται ότι, όσον αφορά τα πνευματικά δικαιώματα, ισχύουν τα αναφερόμενα στον Ν. 2121/1993 «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα» [ΦΕΚ 25/Α/04-03-1993], όπως ισχύει. Συγκεκριμένα: [Άρθρο 1 «πνευματική ιδιοκτησία»](#), [Άρθρο 3 «περιουσιακό δικαίωμα»](#), [Άρθρο 4 «ηθικό δικαίωμα»](#), [Άρθρο 12 «μεταβίβαση»](#).

Για να κριθεί κατάλληλος ο μαθητικός διαγωνισμός που υποβάλλεται για έγκριση ως προς την επιστημονική εγκυρότητα, καθώς και την παιδαγωγική σκοπιμότητα και καταλληλότητά του, λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στο πεδίο Α4 του παρόντος Οδηγού σελ. 9-10.

Ειδικότερα, για διαγωνισμούς που δύνανται να οδηγήσουν σε εγγραφή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση μαθητών/τριών Λυκείου, που διακρίθηκαν σε αυτούς, η γνωμοδότηση του Ι.Ε.Π. έχει ως βασικό κριτήριο, εκτός των ανωτέρω, το αποδεδειγμένο επιστημονικό κύρος των σχετικών φορέων ή ενώσεων και των διαγωνισμών που ο καθένας από αυτούς διενεργεί. Το επιστημονικό κύρος ενός φορέα ή ένωσης αποδεικνύεται με αναφορά στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου από πρόσωπα εγνωσμένου επιστημονικού κύρους, στην προηγούμενη επιστημονική δραστηριότητα η οποία θα πρέπει να αναπτύσσεται κατά πλειοψηφία σε τομείς του συγκεκριμένου επιστημονικού αντικείμενου, καθώς και με αναφορά στον γενικότερο προσανατολισμό του φορέα ή της ένωσης προς το συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο (συνεργασίες με άλλους φορείς, πρόσβαση σε επιστημονικές πηγές, κ.ά.).

ΜΕΡΟΣ Γ΄. ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Γ1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Όσον αφορά στη γνωμοδότηση σχετικά με μαθητικά φεστιβάλ ή προσομοιώσεις συνεδρίων που υποβάλλονται προς έγκριση στις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά την έκδοση της σχετικής εγκυκλίου και ανακοίνωσης από το Υ.ΠΑΙ.Θ., ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Υποβολή αίτησης των ενδιαφερόμενων φορέων **εντός της οριζόμενης προθεσμίας** συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατά περίπτωση στο Πρωτόκολλο:

- της **Σχολικής Μονάδας**, για φεστιβάλ ή προσομοιώσεις συνεδρίων που αφορούν αποκλειστικά και μόνο σε μία σχολική μονάδα, προκειμένου να λάβουν έγκριση από τον/την Διευθυντή/ντρια ή τον/την Προϊστάμενο/νη της σχολικής μονάδας,
- της **Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, για φεστιβάλ ή προσομοιώσεις συνεδρίων που αφορούν σε περισσότερες από μία σχολικές μονάδες που υπάγονται στην ίδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης, προκειμένου να εγκριθούν από τον/την Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης,
- της **Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, για φεστιβάλ ή προσομοιώσεις συνεδρίων που αφορούν σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Διευθύνσεις Εκπαίδευσης εντός της ίδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, προκειμένου να εγκριθούν από τον/την Περιφερειακό/ή Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης,

Για αιτήματα έγκρισης μαθητικών φεστιβάλ και προσομοιώσεων συνεδρίων που αφορούν σε σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης αρμόδιος φορέας είναι το **Ι.Ε.Π.** Τα εν λόγω αιτήματα θα υποβάλλονται από εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων φορέων **αποκλειστικά** σε ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ι.Ε.Π. στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://iep.edu.gr/el/programmata-draseis-skill-labs-ereunes>. **Διευκρινίζεται ότι κάθε αίτηση ενδιαφερόμενου φορέα, που υποβάλλεται στην πλατφόρμα του Ι.Ε.Π., αντιστοιχεί σε ένα (1) μαθητικό φεστιβάλ ή συνέδριο, δηλαδή οι ενδιαφερόμενοι φορείς καταθέτουν αιτήσεις αντίστοιχες του αριθμού των φεστιβάλ ή συνεδρίων, που επιθυμούν να υποβάλουν.**

Η εκάστοτε αρμόδια υπηρεσία από τις ως άνω αναφερόμενες γνωμοδοτεί με Πράξη της, εκδίδει απόφαση και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο φορέα. Για φεστιβάλ ή προσομοιώσεις συνεδρίων που διεξάγονται κάθε σχολικό έτος με τον ίδιο τίτλο, σχεδιασμό και περιεχόμενο η έγκριση θα έχει διετή ισχύ. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση το αίτημα για έγκριση θα υποβάλλεται εκ νέου. **Δεν επιτρέπεται καμία αλλαγή** στο περιεχόμενο και τον τρόπο υλοποίησης του μαθητικού φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου εντός του χρονικού διαστήματος για το οποίο έχει δοθεί έγκριση από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Γ2. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα αιτήματα των ενδιαφερόμενων φορέων που υποβάλλονται κατά περίπτωση προς την αρμόδια υπηρεσία (Σχολική Μονάδα, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Ι.Ε.Π.) αξιολογούνται ως προς τις παρακάτω προϋποθέσεις:

Πληρότητα Αίτησης και Συνοδευτικών Παραστατικών

- Πλήρως συμπληρωμένη αίτηση.
- Ανακοίνωση του Φεστιβάλ ή της Προσομοίωσης Συνεδρίου στην οποία να αναφέρονται με ακρίβεια ο σκοπός, οι στόχοι, το περιεχόμενο, οι όροι, οι προϋποθέσεις και το πλαίσιο διεξαγωγής του.
- Πλήρες βιογραφικό σημείωμα έως 500 λέξεις για κάθε εμπλεκόμενο/η στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου μαθητικού φεστιβάλ ή προσομοίωσης συνεδρίου, με ιδιαίτερη αναφορά: α. στις σπουδές και τις επιμορφώσεις, β. την εργασιακή εμπειρία, γ. την εκπαιδευτική-παιδαγωγική εμπειρία, δ. την εμπειρία στη διοργάνωση μαθητικών φεστιβάλ ή προσομοιώσεων συνεδρίων, ε. το επιστημονικό έργο (συγγραφικό, ερευνητικό κ.τ.ό.), στ. την ενδεχόμενη εμπειρία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ανάλογων δράσεων, ζ. την εμπειρία στον χώρο της εκπαίδευσης γενικά ή ειδικά, αν πρόκειται για δράση που αφορά συγκεκριμένες ομάδες όπως π.χ. μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μαθητές/τριες από ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες κ.λπ.
- Στοιχεία μελών (ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, βιογραφικό) της οργανωτικής, επιστημονικής και αξιολογικής επιτροπής.
- Έπαινοι/Βεβαιώσεις (είδος, διαδικασία απόδοσης)
- Έντυπο συναίνεσης των γονέων/κηδεμόνων
- Εγκρίσεις όλων των προηγούμενων ετών (εφόσον υπάρχουν)
- Έντυπο Αποτίμησης της τελευταίας υλοποίησης (εφόσον έχει γίνει)
- Υπεύθυνη Δήλωση (**αποκλειστική έκδοση μέσω gov.gr**) σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 στην οποία δηλώνονται τα εξής:

«Η βιντεοσκόπηση, φωτογράφιση ή/και ηχογράφιση της διεξαγωγής του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου ή/και μέρους αυτού/αυτής πραγματοποιείται κατόπιν διασφάλισης της έγγραφης συγκατάθεσης των γονέων/κηδεμόνων των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών.

Κατά τη διεξαγωγή του/της ως άνω φεστιβάλ/προσομοίωσης συνεδρίου είναι εξασφαλισμένη η προστασία των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών και γονέων/κηδεμόνων (βάσει της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, Ν. 4624/2019, Γενικός Κανονισμός 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων-GDPR).

Η δημοσιοποίηση των έργων ή δράσεων των μαθητών/τριών στο πλαίσιο του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης του συνεδρίου σε οποιοδήποτε μέσο (έντυπο ή ηλεκτρονικό) πραγματοποιείται κατόπιν έγγραφης συγκατάθεσης των γονέων/κηδεμόνων.

Όσον αφορά στα πνευματικά δικαιώματα των έργων ή δράσεων των μαθητών/τριών ισχύουν όσα ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

Το φεστιβάλ ή η προσομοίωση συνεδρίου, εφόσον λάβει θετική γνωμοδότηση από την αρμόδια υπηρεσία, θα εφαρμοστεί χωρίς τροποποιήσεις για το χρονικό διάστημα που έχει λάβει τη σχετική έγκριση.

Το φεστιβάλ ή η προσομοίωση συνεδρίου δεν εμπλέκεται με τη διαφήμιση και γενικότερα με την άμεση προώθηση εμπορικών συμφερόντων.

Στην περίπτωση που το υποβαλλόμενο φεστιβάλ ή η υποβαλλόμενη προσομοίωση συνεδρίου προς έγκριση συνοδεύεται από εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. βιβλία, έντυπο και ψηφιακό υλικό):

α) Διαθέτω τα πνευματικά δικαιώματα του εκπαιδευτικού υλικού που υποβάλω προς έγκριση και παράδοση στο Ι.Ε.Π. καθώς και ότι μεταβιβάζω προς το Υ.ΠΑΙ.Θ. και το Ι.Ε.Π. ή/και τυχόν άλλο συναρμόδιο εποπτευόμενο από αυτό φορέα μια μη αποκλειστική άδεια διανομής, αναπαραγωγής και χρήσης με οποιοδήποτε μέσο για όλη την περίοδο στην οποία αφορά η έγκριση.

β) Εξασφαλίζεται η μεταβίβαση μιας μη αποκλειστικής άδειας διανομής, αναπαραγωγής και χρήσης με οποιοδήποτε μέσο για όλη την περίοδο στην οποία αφορά η έγκριση του εκπαιδευτικού υλικού (π.χ. βιβλίων, έντυπου και

ψηφιακού υλικού) που ανήκει σε τρίτους και όχι στον φορέα οργάνωσης του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου.

γ) Δεν θα πραγματοποιηθεί μελλοντική εμπορική διάθεση του υλικού με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης της αρμόδιας υπηρεσίας»

- Αναλυτικός φάκελος με **το υλικό του φεστιβάλ/συνεδρίου, εφόσον υπάρχει, και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά** σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. pdf, word, zip). Στην περίπτωση της ψηφιακής πλατφόρμας του Ι.Ε.Π., τα δικαιολογητικά θα αναρτώνται υποχρεωτικά στα αντίστοιχα πεδία υποδοχής της πλατφόρμας.

Στην Ανακοίνωση του Φεστιβάλ ή της Προσομοίωσης Συνεδρίου θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

- ο τίτλος και η σαφής περιγραφή του αντικειμένου/περιεχομένου του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου,
- η ηλικιακή ομάδα των μαθητών/τριών που απευθύνεται,
- τα πλήρη στοιχεία του φορέα διοργάνωσης του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου (επωνυμία φορέα, ονοματεπώνυμο υπεύθυνου/ης επικοινωνίας, δ/νση, mail, ιστοσελίδα, τηλέφωνο), καθώς και των φορέων που εμπλέκονται στη διοργάνωση του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου,
- τα πλήρη στοιχεία των μελών (ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, φορέας) της επιστημονικής και της οργανωτικής επιτροπής του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου ή/και της επιτροπής αξιολόγησης των έργων/εργασιών των μαθητών/τριών (εφόσον προβλέπεται),
- το ακριβές χρονικό διάστημα και ο τόπος διεξαγωγής του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου και η διάρκεια των επιμέρους φάσεων,
- η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής και των έργων/εργασιών (εφόσον προβλέπεται υποβολή τους). Επισημαίνεται ότι την ευθύνη της εν λόγω διαδικασίας αναλαμβάνει εκπαιδευτικός της συμμετέχουσας σχολικής μονάδας,
- η διαδικασία αξιολόγησης, (εφόσον προβλέπεται)
- λεπτομερείς οδηγίες προς εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες ως προς τη διαδικασία διεξαγωγής του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου (π.χ. φάσεις του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου, ενδεχόμενη υποστήριξη μαθητών/τριών, κ.λπ.),
- το ακριβές χρηματικό ποσό σε περίπτωση που προβλέπεται οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση των μαθητών/τριών ή του σχολείου για τη συμμετοχή στο φεστιβάλ ή την προσομοίωση συνεδρίου,
- αναφορά στο ότι ο φορέας διοργάνωσης αναλαμβάνει όλη τη διαδικασία υλοποίησης του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου και ότι θα διασφαλίσει τα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων/ουσών και τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών των τυχόν έργων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- αναφορά στο ότι η συμμετοχή των μαθητών/τριών είναι προαιρετική και ότι απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των γονέων/κηδεμόνων για τη συμμετοχή τους,
- αναφορά στο ότι το φεστιβάλ ή η προσομοίωση συνεδρίου πραγματοποιείται εκτός ωρολογίου προγράμματος. Στην περίπτωση που προτείνεται από τους διοργανωτές η διεξαγωγή του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου ή η προετοιμασία των μαθητών/τριών για τη συμμετοχή τους σε αυτά να πραγματοποιηθεί εντός του

ωρολογίου προγράμματος, πρέπει να τεκμηριώνεται η σχετική αναγκαιότητα, καθώς και ότι δεν επιβαρύνεται η διδασκαλία των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, αλλά αντίθετα εμπλουτίζεται και διευρύνεται με τρόπο δημιουργικό, σύμφωνα πάντα με τους στόχους που τίθενται στο Πρόγραμμα Σπουδών,

- αναφορά στο ότι προβλέπονται διαδικασίες αποτίμησης και ότι συνοδεύεται από εργασία αξιολόγησης, τα οποία απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες.

Για να κριθεί κατάλληλο το μαθητικό φεστιβάλ ή συνέδριο που υποβάλλεται για έγκριση ως προς την επιστημονική εγκυρότητα, καθώς και την παιδαγωγική σκοπιμότητα και καταλληλότητά του, λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στο πεδίο Α4 του παρόντος Οδηγού σελ. 9-10.

Επιπροσθέτως, σε ό,τι αφορά στα πνευματικά δικαιώματα, όταν έχουν υποβληθεί έργα/εργασίες μαθητών/τριών και ο φορέας προτίθεται να τα δημοσιεύσει, πρέπει στην ανακοίνωση του φεστιβάλ ή της προσομοίωσης συνεδρίου:

- να διευκρινίζεται αν και με ποιον τρόπο θα δημοσιευτούν όλα τα υποβληθέντα έργα/όλες οι υποβληθείσες εργασίες των μαθητών/τριών ή μόνο τα διακριθέντα/οι διακριθείσες,
- να διευκρινίζεται ότι δεν θα προκύψουν έσοδα για τον φορέα που οργανώνει το φεστιβάλ/την προσομοίωση συνεδρίου ή για άλλο εμπλεκόμενο φορέα, από τα υποβληθέντα έργα (με εμπορία ή διαφήμιση κ.λπ.) και ότι η χρήση των έργων θα γίνει μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς,
- να αναγράφεται ότι θα ζητείται Υπεύθυνη Δήλωση από τους γονείς/κηδεμόνες του/της μαθητή/τριας ότι δέχεται να δημοσιευτεί το έργο του/της σε ηλεκτρονικό ή έντυπο μέσο, σύμφωνα με τους όρους της ανακοίνωσης.
- να σημειώνεται ότι, όσον αφορά τα πνευματικά δικαιώματα, ισχύουν τα αναφερόμενα στον Ν. 2121/1993 «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα» [ΦΕΚ 25/Α/04-03-1993], όπως ισχύει. Συγκεκριμένα: [Άρθρο 1 «πνευματική ιδιοκτησία»](#), [Άρθρο 3 «περιουσιακό δικαίωμα»](#), [Άρθρο 4 «ηθικό δικαίωμα»](#), [Άρθρο 12 «μεταβίβαση»](#).

Ειδικότερα, για φεστιβάλ που προβλέπεται η προβολή ταινιών στους/στις μαθητές/τριες, οι εν λόγω ταινίες θα πρέπει είτε να έχουν λάβει διάκριση σε φεστιβάλ που απευθύνονται σε παιδιά και νέους/ες είτε να είναι εγκεκριμένες από έγκυρους φορείς που έχουν στα βασικά αντικείμενά τους ταινίες για παιδιά και νέους/ες (ενδεικτικά αναφέρονται τα προγράμματα του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, ταινίες που έχουν δημιουργηθεί από την εκπαιδευτική κοινότητα, από τη Δημόσια Ελληνική Τηλεόραση και τα Πανεπιστήμια).

ΜΕΡΟΣ Δ΄. ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Δ1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Σκοπός των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων (ΕΔ) είναι η ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης στις μαθήτριες και στους μαθητές, σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου προγράμματος με τη δομή των Ανοικτών Προγραμμάτων Σπουδών και Διαδικασιών. Επιπροσθέτως, τα ΕΔ επιτρέπουν στους/στις μαθητές/τριες να αξιοποιούν καλύτερα τη γνώση και να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των ΕΔ αξιοποιείται εκπαιδευτικό υλικό βασισμένο στη φιλοσοφία των ανοικτών και διαβαθμισμένων Προγραμμάτων Σπουδών και της εργαστηριακής μάθησης ανά θεματικό πυλώνα σε σπειροειδή εξέλιξη (ανάταξη) από το Νηπιαγωγείο ως και την Γ΄ Γυμνασίου. Για την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού έχει δημιουργηθεί ειδική ψηφιακή πλατφόρμα «Εργαστήρια Δεξιοτήτων 21+» <http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>. Οι στοχοθετημένες δεξιότητες ομαδοποιούνται και καλλιεργούνται σε τέσσερις κύκλους στοχοθεσίας: α) Δεξιότητες 21^{ου} αιω. (4cs), β) Δεξιότητες Ζωής, γ) Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης, δ) Δεξιότητες του νου (Υ.Α. 94236/ΓΔ4/2021, ΦΕΚ 3567/Β/4-8-2021).

Οι εκπαιδευτικοί δύνανται να χρησιμοποιήσουν το εκπαιδευτικό υλικό για να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν Εκπαιδευτικά Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων. Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει υποχρεωτικά την υλοποίηση των τεσσάρων (4) *Θεματικών Ενότητων* (Ζω καλύτερα-Ευζην, Φροντίζω το περιβάλλον, Ενδιαφέρομαι και ενεργώ, Κοινωνική συναίσθηση και ευθύνη, Δημιουργώ και καινοτομώ, δημιουργική σκέψη και πρωτοβουλία) και δύνανται να περιλαμβάνει από 5 έως 7 Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων δηλαδή 5 έως 7 εβδομάδες ανά Θεματική Ενότητα, σύμφωνα με την ΥΠ.Α. 94236/ΓΔ4/2021 (ΦΕΚ 3567/Β/4-8-2021) **(περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις στοχοθετημένες δεξιότητες και τις Θεματικές Ενότητες των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων: http://iep.edu.gr/el/skill_labs).**

Δ2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Οι Φορείς, Οργανισμοί, Ακαδημαϊκά, Ερευνητικά και Επιστημονικά Ιδρύματα που σχετίζονται με τον χώρο της εκπαίδευσης δύνανται να υποβάλουν **μόνο** στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) εκπαιδευτικό υλικό που θα ανταποκρίνεται στις **Θεματικές Ενότητες** και στους **Κύκλους Δεξιοτήτων**, συνοδευόμενα από τις κατάλληλες μεθοδολογικές οδηγίες και το οποίο θα αξιοποιηθεί στο πλαίσιο εφαρμογής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων. Το Ι.Ε.Π., αφού αξιολογήσει και επεξεργαστεί το υλικό που θα λάβει, θα το αναρτήσει στην πλατφόρμα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

Τα αιτήματα υποβολής και έγκρισης εκπαιδευτικού υλικού των ενδιαφερόμενων φορέων υποβάλλονται από τους εκπροσώπους τους **αποκλειστικά** στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΙΕΠ στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://iep.edu.gr/el/programmata-draseis-skill-labs-ereunes>

Διευκρινίζεται ότι κάθε αίτηση ενδιαφερόμενου φορέα που υποβάλλεται στην πλατφόρμα του ΙΕΠ θα πρέπει να αντιστοιχεί σε μια (1) υποθεματική ενότητα (η αξιοποίησή της στο πλαίσιο άλλης υπο-θεματικής δύναται να προταθεί στην περιγραφή του). Οι ενδιαφερόμενοι φορείς που επιθυμούν να υποβάλουν περισσότερα του ενός (1) εκπαιδευτικά υλικά για περισσότερες από μια υποθεματικές χρειάζεται να καταθέσουν αντίστοιχο αριθμό αιτήσεων. Το ήδη εγκεκριμένο και αναρτημένο εκπαιδευτικό υλικό στην ψηφιακή πλατφόρμα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων δεν χρειάζεται να υποβληθεί ξανά. Σε περίπτωση που ο φορέας επιθυμεί τη μεταβολή του (τροποποίηση, επέκταση κ.ά.), υποβάλλεται νέο αίτημα έγκρισης.

Τα αιτήματα των ενδιαφερόμενων φορέων που υποβάλλονται αξιολογούνται ως προς τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Συνοπτική περιγραφή της εκπαιδευτικής πρότασης και των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων που αυτή καλλιεργεί
- Ταυτότητα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων
- Εκπαιδευτικό υλικό το οποίο δύναται να περιέχει και:
 - Οδηγό εκπαιδευτικού με προτεινόμενους τρόπους χρήσης
 - Φύλλα εργασίας των μαθητών/-τριών
 - Φύλλα αξιολόγησης των μαθητών/-τριών
 - Βασικό υλικό αξιοποίησης
- Έκθεση αξιολόγησης/ αποτίμησης από τυχόν προηγούμενη εφαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού (εφόσον υπάρχει)
- Υπεύθυνη Δήλωση (**αποκλειστική έκδοση μέσω gov.gr**) σύμφωνα με το άρθρο 8 του Νόμου 1599/1986, στην οποία να δηλώνονται τα εξής:

Διαθέτω τα πνευματικά δικαιώματα του εκπαιδευτικού υλικού που υποβάλλω προς έγκριση το οποίο παραδίδω στο Υ.ΠΑΙ.Θ. και στο Ι.Ε.Π. Τα πνευματικά δικαιώματα μεταβιβάζονται στο Υ.ΠΑΙ.Θ. και το ΙΕΠ για τη μη αποκλειστική άδεια χρήσης, αναπαραγωγής, διανομής, παρουσίασης και αξιοποίησης στο κοινό (μαθητές/-τριες) με κάθε μέσο (μηχανικό, ηλεκτρονικό ή έντυπο), δηλαδή για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Δεσμεύομαι επίσης ότι:

- α) δεν θα εγείρω ζητήματα συναρτώμενα με το ηθικό δικαίωμα του/της δημιουργού σε περίπτωση νέας έκδοσης του έργου ακόμα και αν αυτό περιλαμβάνει και αναγκαίες αλλαγές ή προσθήκες στο έργο κατά την αποκλειστική κρίση και έγκριση του ΙΕΠ σύμφωνα με τους σκοπούς του,
- β) δεν θα πραγματοποιηθεί μελλοντική εμπορική διάθεση του ηλεκτρονικού υλικού με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης του Υ.ΠΑΙ.Θ./Ι.Ε.Π.,
- γ) έχω λάβει έγγραφη έγκριση από συνδικαιούχους του υποβληθέντος υλικού.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή υποβολή του αιτήματος είναι:

1. Η Ταυτότητα των Εργαστηρίων να εμπεριέχει διακριτά τουλάχιστον επτά Εργαστήρια,
2. Το εκπαιδευτικό υλικό και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά να υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή (τα αρχεία θα πρέπει να είναι σε μορφή Word (.doc) στα αντίστοιχα πεδία υποδοχής της πλατφόρμας.

Μετά την αξιολόγηση και την έγκριση του προγράμματος Ε.Δ., πραγματοποιείται η ανάρτησή

του στην ειδική πλατφόρμα του Ι.Ε.Π. Τα προγράμματα Ε.Δ. υπόκεινται σε συνεχή περιοδική αξιολόγηση ως προς την επικαιρότητά τους από την Επιστημονική Μονάδα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων και σε συνεργασία με τον φορέα πραγματοποιούνται επικαιροποιήσεις ή κατάλληλες προσθήκες. Επίσης, εάν ο φορέας επιθυμεί προσθήκες ή τροποποιήσεις που δεν αλλοιώνουν το χαρακτήρα και τις στοχεύσεις του προγράμματος υποβάλλεται αίτημα, το οποίο εξετάζεται από την αρμόδια Επιστημονική Μονάδα των Ε.Δ.

Δ3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Το υποβληθέν εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να χαρακτηρίζεται από ολιστική προσέγγιση της προσωπικότητας των παιδιών, των γνώσεων και δεξιοτήτων, της επιστήμης, της σκέψης και της έκφρασης, συνέργειες μεταξύ εκπαιδευτικών, συμπεριληπτικές δράσεις, δράσεις αξιοποίησης των γνώσεων με τρόπο επαγωγικό και δημιουργικό και να εισάγει τη *βιωματική, εργαστηριακή, διερευνητική μεθοδολογία*. Ενδεικτικά αναφέρονται η ομαδική και συνεργατική μέθοδος, η μέθοδος «έρευνα-δράση» ή/ και project, η μεθοδολογία ανεστραμμένης τάξης ή/και εργαστήρια κατασκευών ή/και παρουσιάσεις, παιχνίδια, θεατρικά δρώμενα καθώς και η εκπόνηση και υλοποίηση ερευνητικών σχεδίων, γνωριμία και συνέντευξη με επαγγελματίες και σημαντικές προσωπικότητες, η διεξαγωγή εκδηλώσεων και δράσεων στο σχολείο κ.ά.

Το εκπαιδευτικό υλικό που θα υποβληθεί, θα αξιολογηθεί με βάση το επιστημονικό κύρος και την αξιοπιστία του φορέα στον αποδεδειγμένο σχεδιασμό και την εκπόνηση ανάλογου εκπαιδευτικού περιεχομένου, τις δεξιότητες που καλλιεργούν, τα χαρακτηριστικά και τα επιστημονικά κριτήρια επιλεξιμότητας που αναφέρονται εδώ.

Η επιλογή του εκπαιδευτικού υλικού που θα υποβληθεί, θα πραγματοποιηθεί με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

1. *Παιδαγωγική σκοπιμότητα*: το εκπαιδευτικό υλικό να είναι παιδαγωγικά κατάλληλο ως προς τη γλώσσα, το περιεχόμενο και το επίπεδο δυσκολίας του, να ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές ανάγκες και στο ψυχοκοινωνικό επίπεδο ανάπτυξης της ομάδας-στόχου, να εμπίπτει στη θεματολογία των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων και να ανταποκρίνεται στους τέσσερις Κύκλους Δεξιοτήτων.
2. *Επιστημονική εγκυρότητα*: το εκπαιδευτικό υλικό να έχει επαρκή θεωρητική τεκμηρίωση, να περιλαμβάνει σύγχρονες βιβλιογραφικές αναφορές σε έγκυρες και αξιόπιστες επιστημονικές πηγές, να είναι συμβατό με τις αρχές της σύγχρονης εκπαίδευσης, να χαρακτηρίζεται από καινοτομία και πρωτοτυπία και να προβάλλει σύγχρονες, ουσιαστικές και επιστημονικά ακριβείς γνώσεις.
3. *Σύνδεση* με το κοινωνικό πλαίσιο των σχολείων και προαγωγή της συγκρότησης και αποδοχής κοινών αρχών (π.χ. μη βίαιη επίλυση συγκρούσεων, μη βίαιη γλώσσα και συμπεριφορά).
4. *Διαθεματικότητα και διεπιστημονικότητα*. Το εκπαιδευτικό υλικό να περιλαμβάνει περιεχόμενο που να διακρίνεται από τις εν λόγω ποιότητες.

5. *Καλλιέργεια του σεβασμού στη διαφορετικότητα και προώθηση της κατανόησης διαφορετικών πολιτισμών και της συμπερίληψης (να μην έχει χαρακτήρα προπαγανδιστικό, προσηλυτιστικό, έμφυλων διακρίσεων, προώθησης αυταρχικών, ξενοφοβικών νοοτροπιών, κ.ά.).*
6. *Απουσία οποιοδήποτε στοιχείου άμεσης ή έμμεσης διαφήμισης και προώθησης εμπορικών συμφερόντων.*
7. *Τήρηση των επιστημονικών προδιαγραφών σύνταξης στην περίπτωση αξιοποίησης επιστημονικών πηγών (καταγραφή βιβλιογραφικών στοιχείων κάθε πηγής).*
8. *Κατοχή από τον φορέα και παραχώρηση των πνευματικών του δικαιωμάτων στο Ι.Ε.Π.*

ΜΕΡΟΣ Ε΄.

ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Ε1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Οι αρμόδιες υπηρεσίες γνωμοδοτούν σχετικά με αιτήματα που αφορούν στη διεξαγωγή εκπαιδευτικής έρευνας σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και σε δομές εκπαίδευσης που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υ.ΠΑΙ.Θ. (π.χ. Σχολική Μονάδα ή Σχολικά Τμήματα, Δ.Υ.Ε.Π., Τ.Ε., Τ.Υ., Σχολεία Καταστημάτων Κράτησης, Σχολεία Νοσοκομείων, ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., κ.ά) και απευθύνονται σε μαθητές/τριες. Τα αιτήματα αυτά κατατίθενται στις αρμόδιες υπηρεσίες με τα σχετικά συνοδευτικά δικαιολογητικά έγγραφα, οι οποίες γνωμοδοτούν και κατά περίπτωση εγκρίνουν τη διεξαγωγή της έρευνας.

Δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Ι.Ε.Π. έρευνες που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς ή γονείς/κηδεμόνες.

Ε2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών που πρέπει να καταθέσει ο/η ερευνητής/τρια ή η ερευνητική ομάδα προς την αρμόδια υπηρεσία για την έγκριση διεξαγωγής έρευνας σε σχολικές μονάδες και άλλες δομές εκπαίδευσης αρμοδιότητας του Υ.ΠΑΙ.Θ. είναι η εξής:

Υποβολή της αίτησης των ενδιαφερόμενων φορέων **εντός της οριζόμενης προθεσμίας**, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, κατά περίπτωση στο Πρωτόκολλο:

- της **Σχολικής Μονάδας**, για έρευνες που αφορούν αποκλειστικά και μόνο σε μία σχολική μονάδα, προκειμένου να λάβουν έγκριση από τον/την Διευθυντή/ντρια ή τον/την Προϊστάμενο/νη της σχολικής μονάδας,
- της **Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, για έρευνες που αφορούν σε περισσότερες από μία σχολικές μονάδες που υπάγονται στην ίδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης, προκειμένου να εγκριθούν από τον/την Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης,
- της **Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, για έρευνες που αφορούν σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Διευθύνσεις Εκπαίδευσης εντός της ίδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, προκειμένου να εγκριθούν από τον/την Περιφερειακό/ή Επόπτη/τρια Ποιότητας της Εκπαίδευσης.

Για αιτήματα έγκρισης διεξαγωγής εκπαιδευτικών ερευνών που αφορούν σε σχολικές μονάδες που υπάγονται σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης αρμόδιος φορέας είναι το **Ι.Ε.Π.** Τα εν λόγω αιτήματα θα υποβάλλονται από τους/τις ερευνητές/-τριες ή τους επικεφαλής των ερευνητικών ομάδων **αποκλειστικά** σε ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ι.Ε.Π. στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://iep.edu.gr/el/programmata-drasesis-skill-labs-ereunes>.

Η εκάστοτε αρμόδια υπηρεσία από τις ως άνω αναφερόμενες γνωμοδοτεί με Πράξη της, εκδίδει απόφαση και ενημερώνει τους/τις αιτούντες/-ουσες. Η έγκριση έχει ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να μην υπάρξει στο διάστημα αυτό καμία αλλαγή στον ερευνητικό σχεδιασμό. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο δείγμα, στα ερευνητικά εργαλεία, στις φάσεις της έρευνας ή σε άλλα στοιχεία του ερευνητικού σχεδιασμού, ο/η ερευνητής/τρια ή η ερευνητική ομάδα θα πρέπει να υποβάλει εκ νέου αίτημα έγκρισης επισημαίνοντας και περιγράφοντας λεπτομερώς και με ακρίβεια τις αλλαγές στις οποίες έχει προβεί. **Προϋπόθεση αξιολόγησης ενός αιτήματος διεξαγωγής κύριας έρευνας, όταν πρόκειται για διδακτορική έρευνα, είναι να έχει προηγηθεί η πιλοτική εφαρμογή του ερευνητικού σχεδίου, η οποία απαιτεί επίσης έγκριση από την κατά περίπτωση αρμόδια υπηρεσία.**

Βάσει του άρθρου 46, παρ. 3 του Ν. 4589/2019 (ΦΕΚ13/Α/29-1-2019) και του άρθρου 212, παρ. 3 του Ν. 4610/2019 (ΦΕΚ 70/Α/7-5-2019), όσον αφορά στη χορήγηση άδειας για τη διεξαγωγή έρευνας σε σχολικές μονάδες ή δομές εκπαίδευσης αρμοδιότητας του Υ.ΠΑΙ.Θ., ισχύει το εξής:

*«Για έρευνα που διεξάγεται από μέλος του προσωπικού ή φοιτητή Α.Ε.Ι. **δεν απαιτείται** η εισήγηση ή η γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας εφόσον το σχετικό αίτημα συνοδεύεται από εισήγηση της Επιτροπής Δεοντολογίας του οικείου Α.Ε.Ι. ή της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, **όταν πρόκειται για Παιδαγωγικό Τμήμα**, την οποία προσκομίζει στην αρμόδια υπηρεσία που καταθέτει το αίτημα».*

Σύμφωνα με το άρθρο 54 παρ. 4 του Ν. 4589/2019 ως Παιδαγωγικά Τμήματα Α.Ε.Ι. νοούνται τα εξής:

- τα Παιδαγωγικά τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης,
- τα Τμήματα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία,
- τα τμήματα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας,
- τα τμήματα Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής,
- τα Παιδαγωγικά τμήματα Ειδικής Αγωγής,
- το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- η Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.).

Ε3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα αιτήματα των ενδιαφερόμενων φορέων υποβάλλονται κατά περίπτωση προς την αρμόδια υπηρεσία (Σχολική Μονάδα, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Ι.Ε.Π.), και αξιολογούνται ως προς τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Πληρότητα Αίτησης και Συνοδευτικών Παραστατικών

- Πλήρως συμπληρωμένη αίτηση.
- Πλήρως συμπληρωμένο Συνοπτικό Δελτίο Έρευνας.
- Κατάσταση των σχολείων που έχουν επιλεγεί και συναινέσει να λάβουν μέρος στην έρευνα, με τους κωδικούς τους.
- Αναλυτικό Σχέδιο Έρευνας.
- Βεβαίωση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής για τους/τις υποψήφιους/υποψήφιες διδάκτορες ή του/της επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές ή προπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, στην οποία πρέπει να αναφέρεται ότι οι υπογράφωντες/ουσες έχουν ελέγξει το περιεχόμενο του υποβληθέντος φακέλου και του συνόλου των δικαιολογητικών και παραστατικών και ότι εγκρίνουν τις μεθοδολογικές επιλογές της διεξαχθείσας έρευνας.
- Εισήγηση της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας (Ε.Η.Δ.Ε.) του οικείου Α.Ε.Ι. ή της Γενικής Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος, για τις περιπτώσεις των ερευνών της παρ. 3 του άρθρου 46 του Ν. 4589/2019 (ΦΕΚ13/Α/29-1- 2019), όπως ισχύει.
- Βιογραφικό Σημείωμα έως 500 λέξεις του/της ερευνητή/τριας ή κάθε μέλους στην περίπτωση που η έρευνα σχεδιάζεται να υλοποιηθεί από ερευνητική ομάδα και πρόκειται να επισκεφθεί τις σχολικές μονάδες.
- Έντυπο συναίνεσης γονέων/κηδεμόνων.
- Υπεύθυνη Δήλωση (gon.gr) σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 στην οποία δηλώνονται τα εξής κατά περίπτωση:

Η βιντεοσκόπηση/φωτογράφιση/ηχογράφιση των μαθητών/-τριών θα γίνει αποκλειστικά για τις ανάγκες της έρευνας με τίτλο «.....».

Τα αρχεία της βιντεοσκόπησης/φωτογράφισης/ηχογράφισης δεν θα χρησιμοποιηθούν για κανέναν άλλο σκοπό παρά μόνο για τις ανάγκες συλλογής και ανάλυσης των ερευνητικών δεδομένων.

Σε καμία περίπτωση δεν θα επιχειρηθεί δημόσια προβολή των αρχείων της βιντεοσκόπησης/φωτογράφισης/ηχογράφισης στο σύνολό τους ή έστω τμήματος αυτών, στο πλαίσιο οποιασδήποτε ερευνητικής ή ακαδημαϊκής δραστηριότητας του/της ερευνητή/τριας.

Τα αρχεία της βιντεοσκόπησης/φωτογράφισης/ηχογράφισης με τις συνεδρίες των μαθητών/-τριών θα καταστραφούν αμέσως μετά τη χρήση τους για τις ανάγκες συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων της έρευνας.

Την απόλυτη και αποκλειστική ευθύνη για τη φύλαξη, διαχείριση και καταστροφή των εν λόγω αρχείων φέρει ο/η ερευνητής/τρια.

Για κάθε μαθητή/τρια που πρόκειται να βιντεοσκοπηθεί/φωτογραφηθεί/ηχογραφηθεί, έχει εξασφαλιστεί από τον/την ερευνητή/τρια η ευπρόγραφη συναίνεση, κατόπιν πλήρους ενημέρωσης, του γονέα ή του κηδεμόνα του/της μαθητή/τριας, για τη διενέργεια της βιντεοσκόπησης/φωτογράφισης/ηχογράφισης.
- Αναλυτικός φάκελος με **όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά** σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. pdf, word, zip). Στην περίπτωση της ψηφιακής πλατφόρμας του Ι.Ε.Π., τα δικαιολογητικά θα αναρτώνται υποχρεωτικά στα αντίστοιχα πεδία υποδοχής της πλατφόρμας.

Ε4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Βάσει των οδηγιών σύνταξης του αναλυτικού σχεδίου των ερευνών, οι οποίες υποβάλλονται προς γνωμοδότηση στην αρμόδια υπηρεσία, αξιολογείται το αίτημα διεξαγωγής έρευνας ως προς τα εξής:

- τη διασφάλιση του σχεδιασμού και της διεξαγωγής της έρευνας σύμφωνα με τις αρχές της επιστημονικής και ερευνητικής δεοντολογίας,
- τη στοιχειοθετημένη τεκμηρίωση σε σχέση με: α) την αναγκαιότητα διεξαγωγής της έρευνας σε σχολείο ή άλλη δομή εκπαίδευσης που υπάγεται στις αρμοδιότητες του Υ.ΠΑΙ.Θ., β) την επιστημονική εγκυρότητα και γ) τη συμβολή της έρευνας στην προώθηση της εκπαίδευσης και της επιστήμης γενικότερα,
- το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της έρευνας κατά τρόπο που διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου και εν γένει το απρόσκοπτο της εκπαιδευτικής διαδικασίας,
- την επιλογή παιδαγωγικά κατάλληλων ερευνητικών εργαλείων,
- την παρουσίαση του σκοπού, των στόχων, του περιεχομένου και της μεθοδολογίας της έρευνας κατά τρόπο σαφή, ολοκληρωμένο και σύμφωνα με τις οδηγίες σύνταξης του αναλυτικού σχεδίου της έρευνας.

Η γνωμοδότηση της αρμόδιας υπηρεσίας συντάσσεται βάσει των παραπάνω επιστημονικών και παιδαγωγικών κριτηρίων.

Κατά τη διαδικασία της γνωμοδότησης, η αρμόδια υπηρεσία ενδέχεται να έρθει σε επαφή με τον/την ερευνητή/τρια, προκειμένου να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία ή/και διευκρινίσεις.

Σημειώνεται ότι οι υπεύθυνοι/ες ερευνών οι οποίες δεν είναι ενταγμένες σε πανεπιστημιακούς ή άλλους επιστημονικούς φορείς και για τις οποίες ο/οι ερευνητής/τές δεν διαθέτει/ουν τη σχετική με το αντικείμενο επιστημονική κατάρτιση, χρειάζεται να εξασφαλίσουν την απαραίτητη επιστημονική εποπτεία, προκειμένου οι έρευνές τους να εξεταστούν από την αρμόδια υπηρεσία.

Για τους/τις φοιτητές/τριες προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού επιπέδου και τους/τις υποψήφιους/ες διδάκτορες ιδιωτικών Κολλεγίων ισχύει ό,τι και για τα δημόσια Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, καθώς σύμφωνα με την παρ. Θ' του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α') και άρθρο 30 του Ν. 4111/2013(ΦΕΚ 18 Α'), τα Κολλέγια είναι πάροχοι υπηρεσιών μη τυπικής μεταλκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σπουδές βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα που εδρεύουν, οι οποίες οδηγούν σε πρώτο πτυχίο (bachelor) -τουλάχιστον τριετούς διάρκειας σπουδών και φοίτησης- ή σε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (master).

E5. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το αναλυτικό σχέδιο της έρευνας αποτελεί απαραίτητο δικαιολογητικό για την αξιολόγηση του ερευνητικού σχεδιασμού στο πλαίσιο των ως άνω αναφερόμενων επιστημονικών και παιδαγωγικών κριτηρίων και πρέπει να περιλαμβάνει τις εξής επιμέρους ενότητες:

- Σκοπός, Σημασία και Αναγκαιότητα της έρευνας
- Θεωρητική πλαισίωση-Αναφορά σε ελληνική και διεθνή σύγχρονη βιβλιογραφία, καθώς και σε συναφείς με το θέμα έρευνες
- Μεθοδολογία της έρευνας
- Ζητήματα δεοντολογίας
- Ζητήματα οργάνωσης της έρευνας
- Προσδοκώμενα αποτελέσματα και συμβολή της έρευνας στην προώθηση της εκπαίδευσης και γενικότερα της επιστήμης.

Αναλυτικότερα, οι παραπάνω ενότητες έχουν ως εξής:

Σκοπός, Σημασία και Αναγκαιότητα της έρευνας

Περιγράφεται με σαφήνεια ο σκοπός της έρευνας, η σημασία και η αναγκαιότητα διεξαγωγής της τόσο από επιστημονικής άποψης όσο και από την άποψη της διεξαγωγής της στο σχολικό πλαίσιο ή σε άλλες δομές εκπαίδευσης αρμοδιότητας του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Θεωρητική πλαισίωση – Αναφορά σε προηγούμενες έρευνες

Περιγράφεται συνοπτικά το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας και γίνεται τεκμηριωμένη βιβλιογραφική αναφορά σε σχετικές έρευνες της σύγχρονης βιβλιογραφίας.

Διατυπώνονται με σαφήνεια τα ερευνητικά ερωτήματα ή/και οι ερευνητικές υποθέσεις. Επιβάλλεται η διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων/υποθέσεων να πραγματοποιείται σε αντιστοιχία με τον σκοπό, τους στόχους, την αναγκαιότητα και τις συναφείς με το θέμα έρευνες.

Μεθοδολογία της έρευνας

Στην ενότητα αυτή περιγράφεται η μεθοδολογία της έρευνας (π.χ. έρευνα επισκόπησης, μελέτη περίπτωσης, πειραματική ή οιονεί πειραματική έρευνα, έρευνα δράσης, εθνογραφική έρευνα κ.ά.). Αν ο ερευνητικός σχεδιασμός περιλαμβάνει φάσεις διεξαγωγής της έρευνας (π.χ. πιλοτική, κύρια έρευνα, επαναληπτική έρευνα-follow up), πρέπει να δηλώνεται σαφώς.

Δειγματοληψία

Γίνεται λεπτομερής αναφορά στη διαδικασία της δειγματοληψίας και συγκεκριμένα στα εξής: α) στη μέθοδο και την τεχνική δειγματοληψίας, β) στο μέγεθος του δείγματος και γ) στα κριτήρια επιλογής του δείγματος.

Ερευνητικά Εργαλεία

Περιγράφονται τα ερευνητικά εργαλεία (π.χ. συμμετοχική παρατήρηση, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, ομάδα εστίασης, ερευνητικό ημερολόγιο) και αναφέρονται οι μέθοδοι καταγραφής (βλ. και παρακάτω στα ζητήματα δεοντολογίας). Οι ερευνητές/τριες οφείλουν να συντάσσουν ερευνητικά εργαλεία που αντιστοιχούν στον σκοπό και τα ερευνητικά

ερωτήματα ή/και τις ερευνητικές υποθέσεις της έρευνας που αναλαμβάνουν, καθώς και να τα υποβάλλουν στην τελική τους μορφή.

Κριτήρια Αξιολόγησης των ερευνητικών εργαλείων

Τα ερευνητικά εργαλεία πρέπει:

- α.** να είναι ανώνυμα, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα,
- β.** να είναι κατάλληλα για την ομάδα-στόχο τόσο από άποψη διατύπωσης όσο και από άποψη περιεχομένου και έκτασης,
- γ.** να είναι διατυπωμένα σε σωστό νεοελληνικό λόγο και να μην έχουν τυπογραφικά, ορθογραφικά και συντακτικά λάθη,
- δ.** να μην παροτρύνουν/νομιμοποιούν –έστω και έμμεσα- την υιοθέτηση αντικοινωνικών ή αυτοκαταστροφικών συμπεριφορών,
- ε.** να μην περιλαμβάνουν οτιδήποτε μπορεί με οποιονδήποτε τρόπο να προσβάλει μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς/κηδεμόνες ή άλλες κοινωνικές κατηγορίες,
- στ.** να είναι απαλλαγμένα από οποιοδήποτε στοιχείο άμεσης ή έμμεσης διαφήμισης,
- ζ.** να υποβάλλονται στην τελική τους μορφή. Στην περίπτωση που τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται είναι μεταφρασμένα στα ελληνικά, πρέπει να συνοδεύονται και από το πρωτότυπο υλικό.

Ψυχομετρικά εργαλεία

Όσον αφορά, ιδιαίτερα, στη συμπερίληψη ψυχομετρικών εργαλείων στα εργαλεία της έρευνας, επισημαίνεται ότι η χρήση τους για συλλογή ερευνητικών δεδομένων υπόκειται στους σχετικούς με το ζήτημα αυτό κανόνες δεοντολογίας που είναι σε μεγάλο βαθμό κοινοί σε όλες τις επιστημονικές ενώσεις παγκοσμίως.

Λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες της ερευνητικής δεοντολογίας, σε ό,τι αφορά στα ψυχομετρικά εργαλεία θα πρέπει να αναφέρονται τα παρακάτω:

- τι ανιχνεύει η εκάστοτε ψυχομετρική δοκιμασία, για ποιον σκοπό πρέπει να χρησιμοποιηθεί, καθώς και στο ποια είναι τα χαρακτηριστικά, η χρησιμότητα και οι περιορισμοί της κλίμακας σε σχέση με τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται,
- τα στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη ή μη στάθμισης, την αξιοπιστία και την εγκυρότητα της εκάστοτε κλίμακας και συνοπτική αναφορά στις συναφείς με το θέμα της έρευνας προηγούμενες ερευνητικές εργασίες στις οποίες έχει χρησιμοποιηθεί,
- τα τεκμήρια σχετικά με την εκπαίδευση του/της ερευνητή/τριας και τις δεξιότητες που κρίνονται απαραίτητες για την κατάλληλη χρήση του εργαλείου, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο σχετικό συνοδευτικό εγχειρίδιο, και με την άδεια χορήγησης του εργαλείου,
- τα στοιχεία σχετικά με τον πληθυσμό στον οποίο έχει σταθμιστεί το εκάστοτε εργαλείο, αλλά και τον πληθυσμό για τον οποίο έχει κατασκευαστεί.

Σημειώνεται ότι σε αρκετές περιπτώσεις, οι ερευνητές/τριες δεν έχουν στη διάθεσή τους ψυχομετρικά εργαλεία σταθμισμένα στους πληθυσμούς στους οποίους απευθύνεται η έρευνά τους. Στις περιπτώσεις αυτές, ενδέχεται να επιχειρήσουν να προσαρμόσουν ανάλογα

τον τρόπο χορήγησης και ερμηνείας των εργαλείων αυτών. Κατά παρόμοιο τρόπο, είναι αναγκαίο να αναφέρουν στο αναλυτικό σχέδιο έρευνας τις αλλαγές που πραγματοποίησαν, καθώς επίσης και τα στάδια της διαδικασίας προσαρμογής. Μέριμνα πρέπει να ληφθεί και για την αναφορά σε ενδεχόμενους περιορισμούς που απορρέουν από μια τέτοια διαδικασία.

Έρευνες με χρήση ιατρικών οργάνων για συλλογή σωματομετρικών δεδομένων

Για έρευνες που αφορούν στη χρήση ιατρικών οργάνων και μηχανημάτων για συλλογή σωματομετρικών δεδομένων ή για άλλο ερευνητικό σκοπό, η αρμόδια υπηρεσία **δεν γνωμοδοτεί**, καθώς δεν έχουν παιδαγωγικό περιεχόμενο, δεν σχετίζονται με ζητήματα παιδαγωγικής καταλληλότητας και, υπό αυτήν την έννοια, δεν τεκμηριώνεται η παιδαγωγική τους σκοπιμότητα, βάσει της παρ. 2 της Πράξης υπ' αρ. 47/16-11-2017, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 16/12-04-2018 Πράξη του Δ.Σ. του Ι.Ε.Π.

Άλλα θέματα

Σε περιπτώσεις που ο σχεδιασμός της έρευνας περιλαμβάνει παρέμβαση, είναι αναγκαίο να περιλαμβάνεται σαφής περιγραφή του περιεχομένου της παρέμβασης.

Στο πλαίσιο της τεκμηρίωσης της ερευνητικής μεθοδολογίας, προτείνεται να θίγονται ζητήματα αξιοπιστίας, εγκυρότητας και γενίκευσης των αποτελεσμάτων, εφόσον αυτή η αναφορά είναι συμβατή με το μεθοδολογικό πλαίσιο της έρευνας.

Σε κάθε στάδιο συλλογής δεδομένων και σε κάθε φάση διεξαγωγής της έρευνας κρίνεται απαραίτητη η παρουσία του/της εκπαιδευτικού της τάξης ή εκπαιδευτικών του σχολείου.

Χρονική Διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας

Στο πλαίσιο της περιγραφής της μεθοδολογίας είναι απαραίτητο να συμπεριληφθεί αναφορά στην εκτίμηση των ωρών απασχόλησης των μαθητών/τριών είτε εντός είτε εκτός ωρολογίου προγράμματος. Η χρονική διάρκεια διεξαγωγής κάθε έρευνας θα εκτιμάται *ad hoc* και θα στοιχειοθετείται επαρκώς, στο πλαίσιο επιστημονικής αιτιολόγησης, η τεκμηρίωση του τρόπου και του χρόνου απασχόλησης των μαθητών/τριών που θα συμμετάσχουν στην έρευνα, καθώς και η συμβολή της έρευνας στην προώθηση της εκπαίδευσης και της επιστήμης γενικότερα.

Ζητήματα δεοντολογίας

Όσον αφορά στα ζητήματα δεοντολογίας, είναι αναγκαία η στοιχειοθετημένη και διεξοδική αναφορά στα κάτωθι:

- α)** τη διασφάλιση της συνειδητής συναίνεσης των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα και των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών/τριών, εφόσον η έρευνα απευθύνεται σε ανήλικους/ες μαθητές/τριες,
- β)** τη διασφάλιση της ανωνυμίας των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα και της προστασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων τους,
- γ)** την πρόβλεψη της δυνατότητας των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα να διακόψουν τη συμμετοχή τους σε οποιοδήποτε στάδιο διεξαγωγής της,
- δ)** την προστασία των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα από την έκθεση σε πιθανό σωματικό ή ψυχολογικό κίνδυνο, ή ταλαιπωρία ή άλλες δυσμενείς για τους/τις ίδιους/ες

και τους οικείους τους επιπτώσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στην ερευνητική διαδικασία.

Ειδικότερα:

Όσον αφορά στο **(α)** δηλαδή **στη διασφάλιση της συνειδητής συναίνεσης των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα και των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών/τριών**, εφόσον η έρευνα απευθύνεται σε ανήλικους/ες μαθητές/τριες, ο/η ερευνητής/τρια είναι υποχρεωμένος: α. να ενημερώσει τους/τις συμμετέχοντες/ουσες μαθητές/τριες στην έρευνα και τους γονείς/κηδεμόνες τους και β. να διασφαλίσει ότι κατανοούν πλήρως:

- τους σκοπούς της έρευνας,
- τη διαδικασία της έρευνας στην οποία πρόκειται να εμπλακούν,
- τη διασφάλιση της ανωνυμίας τους και του εμπιστευτικού χαρακτήρα των δεδομένων,
- τους λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητη η συμμετοχή τους,
- τον προαιρετικό χαρακτήρα της συμμετοχής τους,
- τη δυνατότητά τους να αποχωρήσουν σε οποιοδήποτε στάδιο διεξαγωγής της έρευνας.

Για τη διασφάλιση της συνειδητής συναίνεσης των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών στην έρευνα και των γονέων/κηδεμόνων τους, ο/η ερευνητής/τρια συντάσσει σχετική επιστολή την οποία ενσωματώνει στο αναλυτικό σχέδιο της έρευνας. Η επιστολή ενημέρωσης και εξασφάλισης της συνειδητής συναίνεσης στην έρευνα αποτελεί απαραίτητο παραστατικό για τη διαδικασία της γνωμοδότησης.

Πέρα από το τυπικό μέρος της εξασφάλισης, μέσω σχετικής επιστολής, της συνειδητής συναίνεσης των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών στην έρευνα και των γονέων/κηδεμόνων τους, **κρίνεται απαραίτητο να λαμβάνεται μέριμνα από πλευράς του/της ερευνητή/τριας για την εναρμόνιση της διεξαγωγής της έρευνάς του/της με τα Άρθρα 3 και 12 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του παιδιού**, τα οποία προβλέπουν ότι: α) σε όλες τις ενέργειες που αφορούν στα παιδιά, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη πρωτίτως το συμφέρον του παιδιού (άρθρ. 3) και β) θα πρέπει να διασφαλίζεται το δικαίωμα στα παιδιά που είναι σε θέση να διατυπώνουν τις απόψεις τους, να τις εκφράζουν ελεύθερα, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία και την ωριμότητά τους (άρθρ. 12).

Σε περίπτωση που η έρευνα απευθύνεται σε μαθητές/τριες με νοητική ή άλλη αναπηρία, οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες με τους συνήθεις τρόπους προφορικής και γραπτής επικοινωνίας, η αρμόδια υπηρεσία σύμφωνα και με α) τις κατευθύνσεις για την ερευνητική δεοντολογία διεθνών οργανισμών για την εκπαιδευτική έρευνα και β) τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, θεωρεί ότι θα πρέπει στο πλαίσιο του ερευνητικού σχεδιασμού να λαμβάνεται κάθε μέριμνα από πλευράς του/της ερευνητή/τριας για την αξιοποίηση εναλλακτικών τρόπων επικοινωνίας, οι οποίοι θα διευκολύνουν τη λήψη αυθεντικών απαντήσεων σε σχέση με την προαιρετική συμμετοχή ή την αποχώρηση των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών με αναπηρία σε οποιοδήποτε στάδιο διεξαγωγής της έρευνας. Για τον σκοπό αυτό, ο/η ερευνητής/τρια μπορεί, επιπροσθέτως, να επιδιώκει και τη συνεργασία του/της εκπαιδευτικού Γενικής ή/και Ειδικής Εκπαίδευσης της σχολικής μονάδας στην οποία διεξάγεται η έρευνα. Σημειώνεται ότι η μέριμνα αυτή λαμβάνεται

συμπληρωματικά προς την εξασφάλιση της συνειδητής συναίνεσης των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών/τριών με αναπηρία η οποία κρίνεται ως απολύτως απαραίτητη.

Τέλος, στο πνεύμα του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αναμένεται ότι θα λαμβάνεται κάθε μέριμνα από πλευράς του/της ερευνητή/τριας, ώστε η έρευνα να διεξάγεται σε συνεννόηση και με τη συνεργασία της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων/Διδασκουσών της εκάστοτε σχολικής μονάδας.

Σε σχέση με το **(β)**, δηλαδή, **τη διασφάλιση της ανωνυμίας των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών στην έρευνα και της προστασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων τους**, ο/η ερευνητής/τρια είναι υποχρεωμένος/η, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις», Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ»), να μεριμνήσει για την πλήρη περιγραφή των τρόπων με τους οποίους θα διασφαλιστεί, σε κάθε στάδιο της έρευνας (συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση), η ανωνυμία όλων των εμπλεκόμενων σε αυτή και να μεταχειριστεί τα ερευνητικά δεδομένα ως απολύτως απόρρητα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ειδικά για τις περιπτώσεις προτάσεων ερευνών στις οποίες ως μέθοδος καταγραφής των ερευνητικών δεδομένων προτείνεται η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση ή η ηχογράφηση μαθητών/τριών μέσα στην τάξη ή στους χώρους του σχολείου, επισημαίνουμε τα εξής:

Ως μέθοδοι καταγραφής, η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση και η ηχογράφηση εγείρουν σοβαρά ζητήματα προστασίας της ανωνυμίας και των προσωπικών δεδομένων των μαθητών/τριών.

Για τον λόγο αυτό, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο όταν στο αναλυτικό σχέδιο έρευνας περιλαμβάνεται σαφής και πλήρως εμπεριστατωμένη αιτιολόγηση σχετικά με την αναγκαιότητα υιοθέτησης αυτών των μεθόδων καταγραφής στο πλαίσιο του μεθοδολογικού σχεδιασμού της εκάστοτε έρευνας, τότε μόνο είναι δυνατό να εξεταστεί το ενδεχόμενο αποδοχής της βιντεοσκόπησης/ φωτογράφισης/ηχογράφησης, **υπό τις εξής προϋποθέσεις:**

- ότι ο/η ερευνητής/τρια θα κάνει ρητή αναφορά αυτών των μεθόδων στην επιστολή ενημέρωσης και εξασφάλισης της συναίνεσης των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών/τριών για τη συμμετοχή των παιδιών τους στην έρευνα και

- ότι ο/η ερευνητής/τρια θα καταθέσει ως δικαιολογητικό της έρευνας Υπεύθυνη Δήλωση (GOV GR) του Ν. 1599/1986 στην οποία κατά περίπτωση θα αναφέρονται τα εξής:

- α. Η βιντεοσκόπηση/φωτογράφιση/ηχογράφιση των μαθητών/τριών θα γίνει αποκλειστικά για τις ανάγκες της έρευνας με τίτλο «.....».
- β. Τα αρχεία της βιντεοσκόπησης/φωτογράφισης/ηχογράφισης δεν θα χρησιμοποιηθούν για κανέναν άλλο σκοπό παρά μόνο για τις ανάγκες συλλογής και ανάλυσης των ερευνητικών δεδομένων.
- γ. Σε καμία περίπτωση δεν θα επιχειρηθεί δημόσια προβολή των αρχείων της βιντεοσκόπησης/φωτογράφισης/ηχογράφισης στο σύνολό τους ή έστω τμήματος αυτών, στο πλαίσιο οποιασδήποτε ερευνητικής ή ακαδημαϊκής δραστηριότητας του/της ερευνητή/τριας.
- δ. Τα αρχεία της βιντεοσκόπησης/φωτογράφισης/ηχογράφισης με τις συνεδρίες των μαθητών/τριών θα καταστραφούν αμέσως μετά τη χρήση τους για τις ανάγκες συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων της έρευνας.
- ε. Την απόλυτη και αποκλειστική ευθύνη για τη φύλαξη, διαχείριση και καταστροφή των εν λόγω αρχείων φέρει ο/η ερευνητής/τρια, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- στ. Για κάθε μαθητή/τρια που πρόκειται να βιντεοσκοπηθεί/φωτογραφηθεί/ηχογραφηθεί, έχει εξασφαλιστεί από τον/την ερευνητή/τρια η ενυπόγραφη συναίνεση, κατόπιν πλήρους ενημέρωσης, του γονέα/κηδεμόνα του/της, για τη διενέργεια της βιντεοσκόπησης/φωτογράφισης/ηχογράφισης.

Σε περίπτωση κατά την οποία ο/η ερευνητής/τρια για εξειδικευμένους επιστημονικούς λόγους (αναφέρουμε ενδεικτικά την περίπτωση της μουσικοκινητικής ή κιναισθητικής αγωγής), χρειάζεται να κοινοποιήσει ή να παρουσιάσει τμήματα ή το σύνολο της βιντεοσκοπημένης έρευνάς του στην επιστημονική κοινότητα (σε συνέδρια, ημερίδες, επιμορφώσεις), τότε απαιτείται, εκτός της ενυπόγραφης συναίνεσης των γονέων/κηδεμόνων, να τηρούνται οι κείμενες διατάξεις περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Τέλος, όσον αφορά στο **(δ)**, δηλαδή την **προστασία των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών στην έρευνα από την έκθεση σε πιθανό σωματικό ή ψυχολογικό κίνδυνο, ή ταλαιπωρία ή άλλες δυσμενείς για τους ίδιους/τις ίδιες επιπτώσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στην ερευνητική διαδικασία**, επισημαίνονται τα εξής:

Σε περιπτώσεις ερευνών κατά τις οποίες οι μαθητές/τριες υποβάλλονται σε οποιαδήποτε σωματική άσκηση, εκτός από την επιστολή της συνειδητής συγκατάθεσης του γονέα/κηδεμόνα, είναι αναγκαίο να εξασφαλίζεται ότι στα αρχεία του σχολείου έχει κατατεθεί συμπληρωμένο το Ατομικό Δελτίο Υγείας του/της μαθητή/τριας. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που η επιβάρυνση του/της μαθητή/τριας στο πλαίσιο της διενέργειας των σωματικών ασκήσεων κριθεί αυξημένη, η αρμόδια υπηρεσία επιφυλάσσεται να ζητήσει από τον/την ερευνητή/τρια να συμπεριλάβει στα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του/της μαθητή/τριας, επιπροσθέτως των παραπάνω και σχετική βεβαίωση από καρδιολόγο ή/και παιδίατρο-παθολόγο.

Η αξιοποίηση υλικών ανταμοιβών ως κινήτρων για τη συμμετοχή των μαθητών/τριών στην έρευνα θα πρέπει να ασκείται με εξαιρετική προσοχή και να αποφεύγονται επιλογές οι οποίες ενδεχομένως έχουν ανεπιθύμητα αποτελέσματα. Επιπροσθέτως, στο παραπάνω πλαίσιο, επισημαίνεται ότι η αξιοποίηση υλικών ανταμοιβών ως κινήτρων για τη συμμετοχή των μαθητών/τριών κατά τη διεξαγωγή της έρευνας θεωρείται προβληματική από την άποψη της ενδεχόμενης μεροληψίας στη δειγματοληψία ή στις απαντήσεις των συμμετεχόντων/ουσών.

Εκπαιδευτικοί οι οποίοι/ες εμπλέκονται με τον ρόλο του ερευνητή/της ερευνήτριας σε έρευνα δράσης που διεξάγεται εντός του χώρου εργασίας τους οφείλουν, επίσης, να εξασφαλίσουν τη συναίνεση των γονέων/κηδεμόνων των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών, εξηγώντας τον διπλό ρόλο που αναλαμβάνουν μέσα στη σχολική τάξη και διασφαλίζοντας την ανωνυμία των συμμετεχόντων/ουσών μαθητών/τριών, όπως περιγράφεται παραπάνω.

Τέλος, σημειώνεται ότι ο/η ερευνητής/τρια πρέπει να μεριμνά για τη συμβατότητα της διαδικασίας συλλογής των ερευνητικών δεδομένων με τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις οι οποίες σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εκπαίδευση.

Ζητήματα οργάνωσης της έρευνας

Αναφέρονται:

- α) ο φορέας στο πλαίσιο του οποίου εκπονείται η έρευνα
- β) ο φορέας χρηματοδότησης της έρευνας (εφόσον υφίσταται χρηματοδότηση) και
- γ) το χρονοδιάγραμμα διεξαγωγής της έρευνας στις σχολικές μονάδες ή δομή εκπαίδευσης αρμοδιότητας του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με τον ερευνητικό σχεδιασμό, η έρευνα διεξάγεται σε φάσεις θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε στο χρονοδιάγραμμα διεξαγωγής να περιγράφονται με σαφήνεια οι φάσεις υλοποίησης της έρευνας.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα και συμβολή της έρευνας στην προώθηση της εκπαίδευσης και γενικότερα της επιστήμης

Στην ενότητα αυτή περιγράφονται τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της έρευνας σε αντιστοιχία με τον ερευνητικό σκοπό και τα ερευνητικά ερωτήματα ή τις ερευνητικές υποθέσεις. Σε αυτό το πλαίσιο περιγράφεται και η συμβολή της έρευνας στην προώθηση της εκπαίδευσης και της επιστήμης γενικότερα, σε αντιστοιχία και με τη συνοπτική ανασκόπηση των προηγούμενων ερευνών. Η αναφορά στη συμβολή της έρευνας στην εκπαίδευση αναμένεται ότι θα γίνεται από πλευράς του/της ερευνητή/τριας με τη δέουσα προσοχή.